

załącznik nr 1a
do Uchwały Nr XXVI/213/2010
Rady Gminy Sulęcyno
z dnia 14 lipca 2010 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY GMINY:
BERNARD GRUCZA

PRZEDSIĘBIORSTWO PROJEKTOWO-REALIZACYJNE

dom

sp. z o.o.

ul. Kościuszki 34G
83-200 Starogard Gdański
tel/fax (058) 562-20-57, (058) 561-14-78
e-mail: domstar@dobrynet.pl

OBIEKT	G M I N A S U L Ę C Z Y N O
NAZWA OPRACOWANIA	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ZMIANA - AKTUALIZACJA
RODZAJ OPRACOWANIA	<i>UWARUNKOWANIA TEKST</i>
ZLECENIODAWCA	GMINA SULĘCZYNO
GŁÓWNY PROJEKTANT	dr inż. arch. Barbara Jaszczuk-Skolimowska (uprawnienia urbanistyczne nr 1540 wpis do Północnej Okręgowej Izby Urbanistów nr G-005/2002)
OPRACOWANIE	dr inż. arch. Barbara Jaszczuk-Skolimowska
NUMER UMOWY	32/04/09 z dnia 08.04.2009r.
DATA	sierpień 2009 rok

SPIS TREŚCI:	STRONA
1. CZĘŚĆ OGÓLNA.....	3
1.1. WSTĘP	3
1.2. PODSTAWA OPRACOWANIA, MATERIAŁY WYJŚCIOWE.....	5
1.3. ZESPÓŁ AUTORSKI ZMIANY STUDIUM	6
2. UWARUNKOWANIA PONADLOKALNE I STRATEGIA ROZWOJU GMINY.....	7
2.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STRATEGII ROZWOJU PRZESTRZENNEGO I PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO	7
2.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STRATEGII ROZWOJU GMINY	12
3. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE (WG ART. 10 UST 1 USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM Z 2003R.)	14
3.1 DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU	14
3.2. STAN ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEJ OCHRONY	30
3.3. STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚĆ I JAKOŚĆ ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGI OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	31
3.4. STAN DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	35
3.5. WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONA ICH ZDROWIA.....	47
3.6. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA	51
3.7. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	54
3.8. STAN PRAWNY GRUNTÓW.....	61
3.9. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH.....	62
3.10. WYSTĘPOWANIE OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	69
3.11. WYSTĘPOWANIE UDOKUMENTOWANYCH ŹŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH.....	69
3.12. WYSTĘPOWANIE TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	71
3.13. STAN SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI.....	71
3.14. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	75

1. Część ogólna

1.1. Wstęp

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy to **dokument własny samorządu Gminy Sulęczyno**, sporządzany przez Wójta Gminy, na podstawie Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późniejszymi zmianami) oraz Uchwały Nr X/72/2007 Rady Gminy Sulęczyno z dnia 19 grudnia 2007r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulęczyno Niniejsze opracowanie stanowi zmianę – aktualizację dotychczasowego dokumentu studium z 2002r., opracowanego na podstawie wówczas obowiązującej Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy prawnej wydawanych decyzji administracyjnych. **Stanowi jednak wykładnię - zapis polityki przestrzennej gminy** i wg obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest jedynym dokumentem, w którym gmina określa zasady rozwoju przestrzennego jako całości w swoich granicach administracyjnych. Studium służyć ma także jako **materiał koordynujący** w zakresie gospodarowania przestrzenią, zwłaszcza dla planów miejscowych sporządzanych dla fragmentów gminy. Jest to **dokument sporządzany obligatoryjnie** dla każdej gminy w granicach administracyjnych.

Studium, zgodnie z art. 9 ust. 2, sporządza się uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju przestrzennego i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z (Art. 10. ust. 1.):

- 1) *dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;*
- 2) *stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;*
- 3) *stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;*
- 4) *stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;*
- 5) *warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;*
- 6) *zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;*
- 7) *potrzeb i możliwości rozwoju gminy;*
- 8) *stanu prawnego gruntów;*
- 9) *występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;*
- 10) *występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;*
- 11) *występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;*
- 12) *występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;*
- 13) *stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;*
- 14) *zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.*

Trzeba także pamiętać, że przy wszelkich rozstrzygnięciach dotyczących zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z treścią art. 1 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, uwzględniać należy zwłaszcza:

- 1) *wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury;*
- 2) *walory architektoniczne i krajobrazowe;*
- 3) *wymagania ochrony środowiska, w tym gospodarowania wodami i ochrony gruntów rolnych i leśnych;*
- 4) *wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;*
- 5) *wymagania ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, a także potrzeby osób niepełnosprawnych;*
- 6) *walory ekonomiczne przestrzeni;*
- 7) *prawo własności;*
- 8) *potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa;*
- 9) *potrzeby interesu publicznego.*

Powyższe czynniki stanowią wraz z zasadą zrównoważonego rozwoju grupę uwarunkowań ogólnych. Polityka przestrzenna gminy, sposób zagospodarowania i wykorzystania przestrzeni winna przyjmować zasadę zrównoważonego rozwoju jako podstawę wszelkich działań (zgodnie z art. 1 ustawy). Zrównoważony rozwój to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń (wg Ustawy Prawo ochrony środowiska).

Samorząd gminy winien dążyć do poprawnego i zgodnego z wymogami ochrony środowiska kreowania nowych terenów zainwestowania, ale także do poprawy jakości i atrakcyjności obszaru gminy rozumianego jako środowiska życia jej mieszkańców.

Najważniejsze cele dotyczące środowiska to:

- minimalizacja zużycia przestrzeni i zasobów naturalnych,
- oszczędne i racjonalne, efektywne gospodarowanie zasobami i energią,
- zapewnienie równego dostępu do zasobów i dóbr, do usług,
- ochrona zdrowia mieszkańców,
- podtrzymanie, zachowanie kulturowej i społecznej różnorodności.

Opracowanie wykonano w oparciu o przeprowadzone studia i analizy wyjściowe wielobranżowe, obejmujące swym zasięgiem obszar gminy, a w wybranych elementach szerszy zakres przestrzenny. Skojarzono oddzielnie analizowane wcześniej składowe przestrzeni. Zaprezentowano stany, czynniki, zjawiska i procesy w wielu sferach, które mają obecnie i które będą miały wpływ na kształtowanie przestrzeni Gminy Sulęczyño.

Niniejsze opracowanie stanowi część I elaboratu Studium – tekst UWARUNKOWAŃ.

1. 2. Podstawa opracowania, materiały wyjściowe

- Umowa nr 32/04/09 z dnia 08.04.2009r. pomiędzy Gminą Sulęcyno a Przedsiębiorstwem Projektowo-Realizacyjnym "DOM" Sp. z o.o. w Starogardzie Gdańskim, ul. Kościuszki 34G
- Uchwała Nr X/72/2007 Rady Gminy Sulęcyno z dnia 19 grudnia 2007r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulęcyno

przepisy prawne:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003.80.717, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008.199.1227, z późn. zm.)
- Ustawa z 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. 2006.156.1118, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008.25.150, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 Prawo wodne (Dz. U. 2005.239.2019, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 04.92.880, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 04.121.1266, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 03.162.1568, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 04.261.2603, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 00.100.1086, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2005.228.1447, z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz. U. 2007.19.115, z późniejszymi zmianami)

Materiały wyjściowe:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wykonane przez Przedsiębiorstwo Powierniczo-Wykonawcze „GLOB” z Gdańska w 2002r. (główny projektant: Irena Grzywacz)
- Studium wartości, zagrożeń i kształtowania środowiska kulturowego, Przedsiębiorstwo Powierniczo-Wykonawcze „GLOB” z Gdańska, 2002r. (projektant: Regina Pernak)
- obowiązujące w gminie plany miejscowe sporządzane po 1995r.,
- miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego z 1991r. (nieobowiązujący),

- opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy Sulęcyno, Biuro Projektów i Wdrożeń Proekologicznych Proeko z Gdańska, 2009r.
- Studium sfery społeczno gospodarczej, Andrzej Piotrkowski, 2009
- Strategia gminy Sulęcyno podjęta uchwałą nr XIV/133/200 Rady Gminy Sulęcyno z dnia 24 sierpnia 2000 roku.
- program ochrony środowiska gminy Sulęcyno na lata 2004-2007, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011 oraz Gminny Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Sulęcyno na lata 2004-2007, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011, uchwalony w 2004r.
- projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, Przedsiębiorstwo Powierniczo-Wykonawcze „GLOB” z Gdańska w 2002r.
- Mapa syt.–wys. obszaru opracowania w skali 1:10000 z Państwowego Zasobu Geodezyjno-Kartograficznego
- Mapy ewidencyjne 1:5000 oraz wypisy z ewidencji gruntów i budynków (wybrane)
- zestawienie zbiorcze gruntów wg danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w Warszawie
- Gminna ewidencja zabytków, 2007r.
- Złożone wnioski do studium od instytucji i organów uprawnionych do uzgadniania i opiniowania projektu studium oraz od osób fizycznych
- Materiały i dokumenty zgromadzone przez Urząd Gminy dot. obszaru opracowania
- Wizja w terenie – lato 2009 r.

1.3. Zespół autorski zmiany studium

***Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp z o. o.
ul. Kościuszki 34 G, 83-200 Starogard Gdański***

prowadzenie tematu-koordynacja międzybranżowa, urbanistyka:

mgr inż. arch. Barbara Jaszczuk-Skolimowska upr. urb. nr 1540, wpis do Północnej Okręgowej Izby Urbanistów nr G-005/2002

sprawdzający:

mgr inż. arch. Maria Kiełb-Stańczuk - upr. urb. nr 1334/93, wpis do Północnej Okręgowej Izby Urbanistów nr G-006/2002

zagadnienia programowe, gospodarcze i społeczne:

mgr inż. Andrzej Piotrkowski

zagadnienia inżynierskie :

mgr inż. Barbara Jodłowska

środowisko przyrodnicze:

dr hab. Maciej Przewoźniak i zespół firmy "Proeko" Gdańsk

prace asystenckie, graficzne :

inż. Małgorzata Głodek

2. Uwarunkowania ponadlokalne i strategia rozwoju gminy

2.1. Uwarunkowania wynikające ze strategii rozwoju przestrzennego i planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego

Opracowano na podstawie informacji i wniosków Zarządu Województwa Pomorskiego z opracowań regionalnych opracowanych dla obszaru całej gminy, listopad 2006

Położenie

Gmina Sulęczyno położona jest w wielofunkcyjnej strefie pojeziernej z preferencjami do rozwoju rolnictwa ekologicznego i turystyki. Wchodzi w skład wyróżnionych w Planie obszarów wymagających szczególnej polityki proturystycznej, wskazanych do rozwoju turystyki kwalifikowanej i agroturystyki.

Gmina zaliczona została w Planie do obszarów problemowych - Obszarów zaniedbań w infrastrukturze technicznej terenów wiejskich, charakteryzujących się brakiem dostępności ludności i podmiotów gospodarczych do urządzeń kanalizacyjnych i oczyszczania ścieków oraz związanych z tym zagrożeń zasobów i stanu środowiska przyrodniczego) wód i gleb).

Środkowa i południowa część gminy znajduje się w zasięgu planowanego pojeziernego korytarza transportowego rangi regionalnej.

Gmina położona jest w obrębie wyróżnionego w Planie województwa Obszaru kaszubsko-kocińskiego, charakteryzującego się dużym przyrostem naturalnym. Na obszarze tym przewiduje się utrzymanie tendencji stałego, dużego przyrostu naturalnego (zwłaszcza w powiatach kartuskim i wejherowskim), czemu prawdopodobnie towarzyszyć będą procesy migracyjne ludności.

Głównymi elementami gminnej sieci osadniczej są wsie: Sulęczyno i Mściszewice (pow. 1000 mieszkańców) oraz Węsiory (500-1000 mieszkańców).

W obrębie Obszaru kartusko-kocińskiego przewiduje się dalszą restrukturyzację funkcjonalną wsi i jej wielofunkcyjny rozwój - głównie w oparciu o własny potencjał społeczny i ekonomiczny wykorzystujący mechanizmy rynkowe, łączenie pracy w rolnictwie z uzyskiwaniem dochodów z innych źródeł (zwłaszcza turystyki - na obszarach posiadających walory turystyczne), zmniejszenie liczby pracujących bezpośrednio w rolnictwie.

Infrastruktura techniczna i transportowa

Gmina Sulęczyno położona jest w obrębie pojeziernego korytarza transportowego (Trójmiasto - Kościerzyna - Bytów - Miastko). W skład korytarza wchodzi m.in.: droga krajowa nr 20 i linia kolejowa nr 201 (obie trasy biegną poza obszarem gminy). Przez teren gminy Sulęczyno przebiegają drogi wojewódzkie: nr 214 Łeba - Lębork - Sierakowice - Kościerzyna - Warlubie i nr 228 Bytów - Klukowa Huta - Kartuzy.

Na terenach położonych w sąsiedztwie jezior: Gowidlińskiego i Węgorzyno oraz wzdłuż rzeki Słupi występują obszary zagrożenia powodziowego o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% oraz 10% - związanego z rzeką Słupią i jej dopływami.

Tereny położone w pasie obejmującym otoczenie jezior: Gowidlińskiego, Trzebocińskiego, Długiego, Węgorzyna, Skarszyna, Moczadło, Kłodzionko, Sulęczynko, Mausz (Moczydło) należą do, wyróżnionych w Planie województwa, obszarów wymagających rozbudowy i rewitalizacji infrastruktury technicznej ze względu na duże obciążenie turystyczne.

W Planie województwa przewiduje się:

- w zakresie zaopatrzenia w ciepło - zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii cieplnej;
- w zakresie zaopatrzenia w wodę - intensyfikację działań związanych z modernizacją i rozbudową wodociągów z uwagi na występujące w tej dziedzinie potrzeby,
- w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków - konieczną rozbudowę i modernizację urządzeń kanalizacyjnych (gmina Sulęczyno została zaliczona do grupy gmin przewidzianych do działań w drugiej kolejności),
- w zakresie ochrony przeciwpowodziowej: niedopuszczalna jest zabudowa dolin rzecznych i obszarów narażonych na zalanie wezbranymi wodami powodziowymi; należy tworzyć warunki zatrzymania wód deszczowych w miejscu ich opadania, tworzyć wodom przestrzeń umożliwiającą opóźniony odpływ,
- w zakresie unieszkodliwiania odpadów komunalnych - w Wojewódzkim planie gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego przewiduje się, że obszar gminy Sulęczyno będzie obsługiwany przez międzygminny Zakład Zagospodarowania Odpadów „Gostomie” zlokalizowany na terenie gminy Kościerzyna.

Ochrona środowiska przyrodniczego

Gmina Sulęczyno położona jest w zlewniach rzek: Słupi, Łupawy (dorzecze Bałtyku) oraz Wdy (dorzecze Wisły).

Znacząca część terenu gminy leży na obszarze Gowidlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ponadto w północno-zachodniej części gminy znajdują się niewielkie fragmenty obszarów: rezerwatu przyrody Jeziorka Chośnicke, otuliny Parku Krajobrazowego Dolina Słupi oraz otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Strukturę ekologiczną uzupełniają wyróżnione w koncepcji sieci ekologicznej województwa planowane elementy sieci: płata ekologiczny charzykowsko-chojnicki rangi regionalnej, korytarz ekologiczny rzeki Słupi rangi regionalnej oraz łącznik lokalny gowidliński. Obszary tworzące sieć ekologiczną pełnią rolę ważnych węzłów stabilizujących funkcjonowanie środowiska i kształtujących warunki ekologiczne życia mieszkańców.

Na terenie gminy znajdują się projektowane obszary Natura 2000:

- Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk: Mechowiska Sulęczyńskie oraz Jeziorka Chośnicke - fragment (Lista Ministra Środowiska 2005),
- Dolina Słupi (Lista Shadow 2004).

Na obszarze gminy znajdują się ponadto projektowane formy ochrony przyrody: rezerwat przyrody Mechowiska Sulęczyńskie oraz użytki ekologiczne: Jezioro Warleńskie (1), Jezioro Ostrowieckie - fragment (2), Kistowski Moczar (3), Stacino (4), Stacinko Małe i Średnie (5), Jezioro Święte (6), Moczydło (7), Skarszyna (8),

Kołodziej (9), Bagnica (10, 11), Zdunowickie Torfowisko (12), Sumiński Moczar (13).

Południowo-wschodnia część gminy (obejmująca fragment Jez. Mausz) znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 117 - Bytów (zb. zweryfikowany), wschodnia i środkowa część gminy leży w granicach projektowanych stref ochronnych GZWP Nr 117 - ONO i OWO.

Na terenie gminy znajdują się złoża kopalin pospolitych: Sulęczyno (kruszywa naturalne), Sulęczyno (kreda) i Borowiec (kruszywa naturalne).

W granicach gminy występują grunty rolne i leśne prawnie chronione oraz rozległe obszary gruntów rolnych niskiej jakości, proponowanych do zalesienia.

Przyjmując koncepcję spójnej i równorzędnej ochrony walorów przyrodniczych i kulturowych oraz krajobrazu ustala się w planie województwa zasadnicze kierunki działań polityki przestrzennej:

- zachowanie i podtrzymanie trwałości pozostałych fragmentów osnowy ekologicznej w postaci izolowanych kęp roślinności, nieużytków, założeń parkowych lub skwerów, z poszukiwaniem możliwości odtworzenia powiązań lub „obejścia” stref zainwestowanych,
- bezwzględne zachowanie i podtrzymanie trwałości pozostałości powiązań ekologicznych poprzez uwzględnienie ich w dokumentach planistycznych oraz inwestycyjnych,
- zachowanie i podtrzymanie trwałości pozostałych elementów osnowy ekologicznej w postaci izolowanych kęp roślinności, nieużytków, założeń parkowych lub skwerów, z poszukiwaniem możliwości odtworzenia powiązań lub „obejścia” stref zainwestowanych,
- wprowadzenie zalesień jako uzupełnień przestrzennych w obszarach i przy granicach korytarzy i płatów ekologicznych – wzmacniających wewnętrzną spójność całej sieci oraz jako elementy podnoszącego zwartość przestrzenną zbiorowisk leśnych,
- utrzymanie lasów ochronnych oraz wsparcie procesu tworzenia kolejnych wraz ze wzmacnianiem działań proekologicznych oraz uwzględnieniem ich w opracowaniach planistycznych,
- wsparcie procesu przeznaczania gleb o najniższych klasach przydatności rolnej na cele zalesień (szczególnie dla obszaru pojezierzy),
- przestrzeganie realizacji opracowań planistycznych i prawidłowości ich zapisów w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych (w opracowaniach ekofizjograficznych do planów miejscowych oraz studiach... gmin),
- odtworzenie, gdzie to możliwe, zabudowy biologicznej stref brzegowych cieków ograniczających spływ zanieczyszczeń i odtwarzających naturalne korytarze ekologiczne,
- opracowanie i wdrożenie technicznych zasad GZWP i obszarów zasilania zbiorników,
- wyznaczenie obiektów stanowiących zagrożenie dla wód podziemnych i prowadzenie lokalnego monitoringu na koszt właścicieli tych obiektów wg „zasady zanieczyszczający płaci”
- zmniejszenie zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł obszarowych i punktowych,

- wprowadzenie elementów izolacji technicznej i biologicznej ograniczającej rozprzestrzenianie hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych w obszarach zabudowy mieszkaniowej,
- objęcie rekultywacją obszarów zdegradowanych w wyniku eksploatacji surowców naturalnych oraz określenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego działań, zapewniających ochronę złóż.

Ochrona środowiska kulturowego

Gmina Sulęczyńno położona jest w obrębie regionu historyczno-kulturowego wyróżnionego w Planie jako ziemia kartusko - żukowska (mikroregion ziemia kartuska). Ziemia kartuska jest obszarem kulturowym o najwyższej, ponadregionalnej randze i wybitnych walorach dziedzictwa kulturowego. W miejscowości Węsiory znajduje się cmentarzysko kurhanowe (kultura wejherowska - krotoszyńska), obecnie rezerwat archeologiczny.

Zasadniczym kierunkiem rozwoju w zakresie dziedzictwa kulturowego jest utrwalenie wielokulturowej tożsamości historycznej regionu z zachowaniem lokalnych odrębności i wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego jako ważnego elementu rozwoju gospodarczego i promocji województwa.

Kierunki polityki przestrzennej w zakresie ochrony zasobów i walorów środowiska kulturowego i ochrony krajobrazów odnoszące się do terenu gminy to:

- ochrona i zachowanie krajobrazu kulturowego o najcenniejszych walorach kulturowych i krajobrazowych województwa poprzez ustalenie ochrony w formie parku kulturowego,
- wspieranie działań służących umacnianiu tożsamości regionalnej z zachowaniem różnorodności tradycji, dorobku i dziedzictwa historycznego kaszubskiego,
- ochrona tożsamości kulturowej miejsca (miejscowości, regiony) - objęcie ochroną obszarów zabudowy w sąsiedztwie wartościowych zespołów przestrzennych i ich rekompozycja przestrzenna, pozwalająca na wyeksponowanie wartościowych cech zespołów,
- pielęgnowanie walorów krajobrazów historycznych regionu (Kaszuby),
- wspieranie działań służących umacnianiu tożsamości regionalnej z zachowaniem różnorodności tradycji, dorobku i dziedzictwa historycznego kaszubskiego i kociewskiego,
- ochrona tożsamości kulturowej miejsca – objęcie ochroną obszarów zabudowy w sąsiedztwie wartościowych zespołów przestrzennych i ich rekompozycja przestrzenna, pozwalająca na wyeksponowanie wartościowych cech zespołów,
- łączenie ochrony środowiska kulturowego z ochroną środowiska przyrodniczego poprzez ochronę krajobrazu naturalnego związanego przestrzennie z historycznym założeniem architektonicznym, zachowanie i odtwarzanie dawnych układów i funkcji terenów zielonych wraz z infrastrukturą, rewaloryzacja parków pod kątem zwiększenia ich atrakcyjności jako miejsc wypoczynku,
- zachowanie i ochrona pradziejowych i wczesnośredniowiecznych mikroregionów osadniczych archeologicznego środowiska kulturowego,
- przeciwdziałanie bezplanowej, chaotycznej parcelacji terenu,

- ochrona i rewitalizacja starych układów ruralistycznych oraz części wsi-decydujących o zachowaniu walorów krajobrazowych,
- likwidacja obiektów rekreacyjnych wzniesionych z naruszeniem przepisów prawa budowlanego,
- likwidacja obiektów rekreacyjnych wzniesionych z naruszeniem przepisów Prawa Budowlanego,
- zachowanie i utworzenie warunków ekspozycji panoram widokowych z tras komunikacyjnych na szczególnie interesujące obiekty krajobrazowe (naturalne i architektoniczne),
- rewitalizacja zagospodarowania urządzonych punktów widokowych i ich otoczenia, uczytelnienie (odtworzenie) panoram widokowych i ochrona ekspozycji,
- likwidacja i neutralizacja widokowa wszelkich elementów obniżających walory krajobrazowe.

Turystyka

Gmina znajduje się w obrębie wyróżnionej w Planie strefy pojeziernej. Na terenie gminy kontynuują swój bieg zapoczątkowane w gminie Sierakowice projektowane szlaki turystyki wodnej związane z rzeką Słupią oraz Jez. Gowidlińskim i Jez. Węgorzyno.

Przez obszar gminy przebiega planowana międzyregionalna trasa rowerowa nr 11 Tysiąca Jezior Miastko - Bytów - Sulęczyń - Kościerzyna - Skórcz - Gniew - Kwidzyn - Prabuty - w kierunku Ławy.

Ustalenia i wnioski

W sterfie pojeziernej za wiodącą należy uznać funkcję turystyki kwalifikowanej, dodatkowo zaś - funkcję turystyki rowerowej i agroturystyki.

Główne kierunki przekształceń:

a) w zakresie turystyki krajoznawczej

- rozwój turystyki na obszarach chronionych, cennych przyrodniczo i krajobrazowo, na których istnieją ograniczenia funkcji gospodarczej i dla których turystyka jest szansą rozwoju,
- ograniczenie negatywnego oddziaływania ruchu i zagospodarowania rekreacyjnego na zasoby przyrodnicze, kulturowe i krajobraz terenów rekreacyjnych, w tym ograniczenie nacisku rekreacyjnego na obszary o dużym zagęszczeniu (m.in. południowa część Kaszubskiego Parku Krajobrazowego),
- realizacja infrastruktury organizującej penetrację turystyczną (szlaki piesze, trasy rowerowe, miejsca piknikowe),
- wykorzystanie unikatowych krajowych i europejskich walorów wybitnego dziedzictwa kulturowego i krajobrazu Kaszub oraz atrakcyjności pojezierzy,
- uporządkowanie istniejącego zainwestowania turystycznego zagrażającego czystości jezior poprzez podniesienie standardu oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej,
- budowa przestrzeni turystycznej i zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego przyjaznego środowisku,
- lokalizacja inwestycji turystycznych o wysokim standardzie na terenach o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych, bez pomniejszania walorów rekreacyjnych obszaru,

- wytyczenie i urządzenie szlaków turystyki pieszej i rowerowej, zgodnie z idea „tu bezpiecznie zaparkuj, dalej jedź rowerem lub idź pieszo”,
 - ochrona przed zainwestowaniem brzegów niezagospodarowanych,
 - pełniejsze wykorzystanie sieci osadniczej, szczególnie większych wsi, do realizacji bazy noclegowej, w tym wykorzystanie na cele rekreacyjne oraz obsługi obiektów pełniących obecnie inne funkcje, np. adaptacja obiektów architektury wiejskiej na bazę noclegową.
- b) w zakresie turystyki kwalifikowanej
- rozbudowa zaplecza umożliwiającego masowy rozwój żeglarstwa i innych sportów wodnych,
 - zagospodarowanie turystyczne szlaków wodnych, przystosowanie szlaków wodnych do rekreacji, budowa przystani wodnych, miejsc biwakowych dla potrzeb spływów kajakowych,
 - ochrona i rewaloryzacja wędkarskiej przestrzeni rekreacyjnej, tworzenie stanic wędkarskich,
 - rozbudowa i poprawa standardów bazy noclegowej i gastronomicznej w rejonach turystycznych,
 - przekształcenie w zaplecze obsługi turystyki kwalifikowanej istniejących obiektów wczasowych i turystycznych;
- c) w zakresie turystyki rowerowej i agroturystyki
- rozwój agroturystyki obejmującej pobyty wypoczynkowe w gospodarstwach rolnych, prywatnych domach i pokojach wynajmowanych na terenach odznaczających się wysokimi walorami krajozrazu,
 - w miarę wzrostu natężenia ruchu rowerowego należy dążyć do podnoszenia standardów technicznych tras rowerowych, jak i ich otoczenia, w tym zapewnienia miejsc parkingowych dla rowerów przy dworcach, przystankach PKS, urzędach, szkołach itp.

2.2. Uwarunkowania wynikające ze strategii rozwoju gminy

Gmina Sulęczyno posiada Strategię Rozwoju Gminy uchwaloną Uchwałą nr XIV/133/200 Rady Gminy Sulęczyno z dnia 24 sierpnia 2000 roku.

Poniżej przedstawiono główne wnioski, wyciąg z tekstu strategii istotne dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Według informacji ze strony internetowej gminy Strategia rozwoju gminy jest dokumentem nieaktualnym. Rzeczywiście ze względu na czas sporządzania wymaga uaktualnienia, jednakże większość jej zapisów dotyczących oceny gminy i przewidywanych kierunków jej rozwoju jest nadal aktualna. Ustalenia dotyczące sfery przestrzennej wyróżniono pogrubioną czcionką

Strategia powstała na podstawie wyników prac dwudniowego seminarium diagnostyczno-projektowego nt. „Projektowanie strategii rozwoju gminy”, prowadzonego przez specjalistów z Fundacji Agencja Rozwoju Regionalnego z Gdańska. Seminarium odbyło się w dniach 25-26 lutego 2000r. w Sulęczyne. Uczestnikami seminarium byli przedstawiciele: Zarządu Gminy, Rady Gminy oraz przedsiębiorstw, organizacji, instytucji, miejscowych środowisk opiniotwórczych i mieszkańców Gminy Sulęczyno – głównych partnerów gospodarczych, społecznych i kulturalnych władz gminy. Opracowana przez Zarząd Gminy, zaakceptowana społecznie i uchwalona przez Radę Gminy wieloletnia strategia rozwoju, jest podstawowym dokumentem kierującym działalność organów

samorządu terytorialnego. Jest ona również jedną z podstaw opracowywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Synetyczne zestawienie wyników analizy SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykwalifikowana siła robocza, wykształcona młodzież. 2. Nieskażone środowisko i walory przyrodnicze – jeziora, lasy, mikroklimat, zróżnicowany teren, brak uciążliwego przemysłu. 3. Kanalizacja, oczyszczalnia ścieków, wysypisko odpadów w Sulęczynie. 4. Dobre zaopatrzenie w energię elektryczną, wodociągi, telekomunikacja. 5. Dobra kadra nauczycielska. 6. Gminny Ośrodek Zdrowia i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niskie klasy gleb (V i VI), drobne gospodarstwa, ukształtowanie terenu. 2. Brak aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego. 3. Brak miejsc pracy, bezrobocie – 10 %. 4. Słaby handel w branżach innych niż spożywcze, brak niektórych usług. 5. Brak kanalizacji, brak wodociągów poza Sulęczynem, brak gazu przewodowego, ogrzewanie węglowe. 6. Brak gimnazjum i sali gimnastycznej, zły stan techniczny szkół. 7. Zły stan techniczny dróg. 8. Niedostateczne bezpieczeństwo mieszkańców oraz mienia.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Możliwość rozwoju turystyki i agroturystyki, rekreacji i wypoczynku. 2. Osiedlanie się osób w wieku emerytalnym z Trójmiasta. 3. Możliwość rozwoju produkcji zdrowej żywności i przetwórstwa rolnego. 4. Duża podaż gruntów prywatnych pod zabudowę. 5. Możliwość korzystania z środków FOŚ, ISPA, SAPARD. 6. Związek Miast i Gmin Dorzecza Słupii i Łupawy. 7. Nawiązywanie kontaktów międzynarodowych. 8. Dotacje i subwencje z budżetu centralnego. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zanieczyszczenia lasów i pasów przybrzeżnych jezior, szamba. 2. Ścieki z górnego biegu Słupii. 3. Dewastacyjne wycinanie lasów prywatnych. 4. Ucieczka wykształconej młodzieży do miast. 5. Dynamiczny rozwój gmin Stężyca, Chmielno, Sierakowice. 6. Niskie dochody własne budżetu gminy. 7. Za mało środków z budżetu centralnego.

W konkluzji jako wnioski do sformułowania strategii rozwoju Gminy Sulęczyno przyjęto, że:

- **Najistotniejszym atutem Gminy Sulęczyno jest atrakcyjne środowisko naturalne oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe. Przesądzają o tym lasy, jeziora i rzeka Słupia. Atrakcją Sulęczyna są również kręgi kamienne i kurhany z przełomu I/II w. w Węsiarach.**
- Drugim istotnym **atutem** gminy jest jej położenie geograficzne – bliskość dużych skupisk ludności w postaci Aglomeracji Trójmiejskiej i jednocześnie oddalenie od dróg o dużej intensywności ruchu zagrażających środowisku.
- Największą **słabością** gminy jest jej rolnictwo, nie ma ono szans rozwojowych z powodu złej jakości gleb i nie zapewni egzystencji ludności gminy. Należy założyć ograniczanie rolnictwa na rzecz innej działalności gospodarczej.
- **Drugą słabością gminy jest niewystarczająca infrastruktura techniczna, zwłaszcza niepełna sieć wodociągów oraz brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków w pozostałej części gminy poza samym Sulęczynem.**
- **Największą szansą Gminy Sulęczyno, jest rosnące zapotrzebowanie na turystykę, agroturystykę, rekreację i czynny wypoczynek, w warunkach nieskażonej przyrody, ze strony mieszkańców większych miast w kraju i z zagranicy.**

- Drugą istotną **szansą** gminy jest możliwość produkcji zdrowej żywności (czyste środowisko), w tym na potrzeby agroturystów, oraz rozwoju przetwórstwa produktów leśnych, przemysłu drzewnego, związanych z eksploatacją zasobów leśnych oraz rzemiosła.
- **Największym wyzwaniem rozwojowym dla Gminy Sulęczyno jest konieczność odchodzenia od rolnictwa. Zagrożeniem też jest zwiększające się obciążenie środowiska naturalnego ściekami bytowymi wytwarzanymi przez mieszkańców oraz rosnącą liczbę turystów, przy braku kanalizacji i oczyszczalni poza Sulęczynem.**

Jako misję władz samorządu Gminy Sulęczyno przyjmuje się:

Zrównoważony rozwój poprzez wzbogacanie źródeł utrzymania ludności oraz maksymalne wykorzystanie walorów przyrodniczych

Misja ta wymaga realizacji pięciu następujących celów strategicznych:

- 1) Zapewnienie mieszkańcom godziwego życia przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju i rozwiązaniu problemów infrastrukturalnych.
- 2) Zmiana orientacji gminy na turystyczno – rolniczą skutkującą większą podażą miejsc pracy oraz zwiększeniem wpływów budżetowych poprzez realizację programu rozwoju turystyki.
- 3) Ograniczenie emigracji utalentowanej młodzieży poprzez rozwiązywanie problemów materialnych oświaty, pozyskanie szkolnictwa średniego na teren gminy i przygotowanie miejsc pracy dla absolwentów.
- 4) Zbudowanie i promocja oferty wspierającej tworzenie małych i średnich przedsiębiorstw oraz osadnictwa ludności miejskiej na terenie gminy **poprzez zmianę planu zagospodarowania przestrzennego gminy**
- 5) Wspieranie procesu zarządzania strategicznego gminą poprzez nawiązanie współpracy międzynarodowej, wykorzystanie funduszy pomocowych i instytucji naukowo – badawczych województwa.

Realizacja poszczególnych przedstawionych wyżej celów strategicznych i zadań wymaga uprzedniego opracowania szczegółowych programów operacyjnych.

Niestety zapisy strategii nie były realizowane planowo i konsekwentnie, część założeń kierunkowych została zrealizowana, część natomiast czeka jeszcze na realizację.

Strategia rozwoju gminy wymaga pilnie uaktualnienia.

3. Uwarunkowania wewnętrzne (wg art. 10 ust 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003r.)

3.1 Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu

Przeznaczenie terenu

Wykaz Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego sporządzonych na terenie gminy Sulęczyno od 1995r.

Wykaz planów miejscowych przedstawiono w załączonym do niniejszego opracowania aneksie. Obowiązujące plany miejscowe opisano podając ich wielkość, podstawowe przeznaczenie ustalone w planie miejscowym oraz nr aktu prawnego powołującego ten przepis prawa. Przestrzenne rozmieszczenie planów miejscowych pokazano na treści mapy ewidencyjnej w arkuszach formatu A-3 w skali 1:10000.

zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulęczyno
UWARUNKOWANIA

Orientacyjną lokalizację (w postaci symbolu) przedstawiono również na załączniku graficznym „Uwarunkowania-synteza” 1:10000.

W gminie Sulęcyno ilościowo jest bardzo dużo planów miejscowych. Powierzchniowo obejmują one zazwyczaj niewielkie fragmenty gminy i były sporządzane dla realizacji konkretnych inwestycji – głównie zespołów zabudowy rekreacyjnej, niektóre z obszarów planistycznych są już praktycznie zabudowane. Dużo planów dotyczyło również przeznaczenia gruntów rolnych pod zalesienie. Niektóre plany miejscowe, np. plan we wsi Sulęcyno, tzw. Osiedle za pocztą, który sporządzony jest częściowo na terenach komunalnych, stanowi ofertę gminy w zakresie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Jednakże, aby teren ten stał się w pełni ofertą inwestycyjną musi zostać uzbrojony.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie obejmują wszystkich terenów przeznaczonych pod zabudowę np. mieszkaniową czy letniskową wg ustaleń dotychczasowego planu ogólnego gminy z 1991r., chociaż często są predysponowane dla rozwoju budownictwa, nie mogą być wykorzystywane na takie cele. Część z nich jest zagospodarowywana i zabudowywana na podstawie decyzji o warunkach zabudowy w indywidualnej sprawie.

Wydane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

Lp.		Ilość decyzji	Obrębny dla których były wydane decyzje		Przeważający przedmiot decyzji
			powyżej 5	sporadycznie	
1	2004	101	Sulęcyno, Podjazy, Zdunowice, Węsiory, Mściszewice, Kistowo,	Żakowo, Sucha, Bukowa Góra, Borek, Kłodno	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa rekreacyjna, infrastruktura, zabudowa zagrodowa, sporadycznie: Usługi
2	2005	102	Sulęcyno, Podjazy, Zdunowice, Węsiory, Mściszewice, Kistowo,	Żakowo Bukowa Góra, Borek, Kłodno,	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa rekreacyjna, sporadycznie: zabudowa zagrodowa, infrastruktura usługi, bud. gospodarcze
3	2006	98	Sulęcyno, Podjazy, Zdunowice, Węsiory, Mściszewice, Żakowo, Kistowo, Borek,	Sucha, Bukowa Góra, Kłodno	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa rekreacyjna, infrastruktura
4	2007	83	Sulęcyno, Podjazy, Zdunowice, Węsiory, Mściszewice, Kistowo, Borek,	Żakowo, Kłodno, Sucha,	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa rekreacyjna,

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

					sporadycznie: zabudowa zagrodowa, infrastruktura, bud. gospodarcze
5	2008	127	Sulęczyno, Podjazy, Zdunowice, Węsiory, Mściszewice, Kistowo, Borek, Kłodno,	Żakowo Bukowa Góra,	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa rekreacyjna, sporadycznie: zabudowa zagrodowa, infrastruktura, bud. gospodarcze
6	2009 (do czerwca)	87	Sulęczyno, Podjazy, Węsiory, Mściszewice, Żakowo, Borek, Kistowo,	Zdunowice, Sucha, Bukowa Góra, Kistówko	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa rekreacyjna, sporadycznie: zabudowa zagrodowa, infrastruktura usługi, bud. gospodarcze

Większość decyzji zostało już zrealizowanych lub są w trakcie realizacji.

Użytkowanie terenu

Wg ewidencji gruntów użytkowanie terenu w podstawowych kategoriach przedstawia poniższa tabela: stan na koniec 2008r.

użytki rolne, w tym:		lasy i zadrze wienia	tereny zurbanizowane, w tym:				wody	tereny inne, w tym:		
całość	grunty orne		całość	zabudo wane	niezab udowa ne	komuni kacyjne		całość	nieużytki	
5879	4803	5019	528	124	98	302	1276	448	1	
R A Z E M : 1 3 1 4 6 h a										
w tym powierzchnia wyrównawcza 46ha										
44,7%		38,2%					4,0%	9,7%	3,4%	

Zasadniczą część powierzchni ziemi zajmują tereny niezabudowane i niezainwestowane (użytki rolne, lasy i wody), w tym lasy i grunty rolne to prawie 83%. Wśród terenów zurbanizowanych największa część zajmują tereny komunikacyjne, a grunty niezabudowane stanowią 124ha.

Obecne zagospodarowanie terenu

Rozmieszczenie ludności

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

W 25 miejscowościach na terenie 9 sołectw gminy Sulęcyno w dniu 31.12.2008 r. zameldowanych było (wg Urzędu Gminy) 5059 mieszkańców.

L.p.	Nazwy miejscowości	Liczba mieszkańców (pobyt stały)	
		31.12.2008 r.	31.12.2000 r.
1.	Amalka	151	130
2.	Bielawki	47	43
3.	Borek	161	151
4.	Borek Kamienny	35	44
5.	Borowiec	190	173
6.	Bukowa Góra	113	100
7.	Chojna	46	43
8.	Czarlino	92	74
9.	Kistowo	207	205
10.	Kistówko	83	81
11.	Kłodno	36	29
12.	Kołodzieje	55	61
13.	Mściszewice	1090	1040
14.	Nowe Pole	19	110
15.	Nowy Dwór	21	23
16.	Ogonki	24	27
17.	Ostrów Mausz	13	15
18.	Ostrowite	18	20
19.	Podjazzy	254	238
20.	Sucha	26	28
21.	Sulęcyno	1379	1224
22.	Węsiory	601	550
23.	Widna Góra	151	145
24.	Zdunowice	41	38
25.	Żakowo	206	192
	RAZEM	5059	4784

Największe miejscowości na terenie gminy to Sulęcyno i Mściszewice. Każda z nich ma po ponad 1 tys. mieszkańców. Łącznie zamieszkuje je prawie 2,5 tys. osób, co stanowi około 50% ludności gminy.. Około 40% stanowią mieszkający w miejscowościach bardzo małych poniżej 0,3 tys. mieszkańców. Taka struktura sieci osadniczej może stwarzać trudności dobrej obsługi ludności.

Wsie które zanotowały w ostatnich 10 ciu latach wzrost liczby ludności (powyżej 9%) to: Węsiory, Kłodno, Bukowa Góra, Sulęcyno, Bielawki, Amalka, natomiast wsie gdzie zanotowano największy odpływ ludności to: Borek Kamienny, Kołodzieje, Sucha.

NSP 2002 wykazał, że na terenie gminy Sulęcyno było 1225 gospodarstw domowych, z czego 1004 (82%) to gospodarstwa rodzinne. Gospodarstwa jednorodzinne stanowiły 74,8% .

Gospodarstwa domowe według liczby osób w %

1	2	3	4	5 i więcej
17,2	15,3	15,7	18,0	33,8

Rolnictwo

Całościowe informacje na temat sytuacji w rolnictwie mamy tylko dla momentów przeprowadzania narodowych spisów powszechnych spisów rolnych (dalej PSR). Wg ostatnio przeprowadzonego PSR w 2002 roku, na terenie gminy Sulęczyno było 651 gospodarstw. Wszystkie indywidualne. Gospodarstwa do 1 ha stanowiły 13% wszystkich gospodarstw.

Struktura wielkości gospodarstw rolnych

Wielkość gospodarstw w ha	Liczba gospodarstw	% gospodarstw
Ogółem	651	100,0
do 1	83	12,7
1 - 2	79	12,1
2 - 5	93	14,3
5 - 7	48	7,4
7 - 10	112	17,2
10 -15	130	20,0
15 - 20	63	9,7
20 - 50	41	6,3

Gospodarstwa małe do 10 ha to przeszło 63% gospodarstw. Oznacza to, że mediana wielkości gospodarstw jest ok. 7,8 ha; dzieli ona zbiorowość gospodarstw na podzbiór 50% małych i 50% większych gospodarstw. Tak niska wartość mediany świadczy o rozdrobnieniu ziemi. Gospodarstw powyżej 20 ha było w 2002 tylko 6,3%, a więc co szesnaste gospodarstwo miało powyżej 20 ha.

Struktura użytkowania

Użytki rolne stanowiły 45% powierzchni gminy, z czego dominującą formą są grunty orne stanowiące ponad 66% ogólnej powierzchni formy użytkowania gminy. Lasy i grunty leśne stanowiły 23% obszaru, co świadczy o średnim zalesieniu .

Struktura gruntów w gminie Sulęczyno (w tys. arów)

Forma użytkowania	Ilość	% powierzchni upraw
Ogółem	897,2	100,0
Użytki rolne w tym:	592,0	66,0
Grunty orne ogółem	497,3	55,4
Odłogi i ugory	104,3	11,6
Łąki trwałe ogółem	36,4	4,1
Pastwiska ogółem	57,9	6,5
Lasy i grunty leśne ogółem	206,5	23,0
Pozostałe grunty ogółem	98,7	11,0

Obecnie w związku dopłatami dla rolników z Unii Europejskiej rolnicy starają się zagospodarowywać odłogi i ugory co może mieć wpływ na poprawę struktury form użytkowania ziemi.

Struktura upraw

Zakres upraw na terenie gminy jest dość urozmaicony; uprawia się głównie mieszanki zbożowe jare, zwłaszcza jęczmień jary oraz żyto, a więc zboża nie wymagające ziemi wysokiej klasy. Prawie 90% gospodarstw uprawia ziemniaki, co przy stosunkowo niskim areale. Sugeruje to uprawy na potrzeby własne i najbliższej rodziny.

Rodzaje upraw w gospodarstwach

Rodzaj uprawy	Liczba gospodarstw	% gospodarstw	% powierzchni upraw
Pszenica	65	15,3	3,8
Żyto	358	84,4	29,3
Jęczmień	86	20,3	6,4
Owies	265	62,5	14,4
Pszenżyto	110	25,9	9,6
Mieszanki zbożowe jare	137	32,3	10,9
Ziemniaki	373	88,0	12,2
Okopowe pastewne	183	43,2	2,7
Truskawki	119	28,1	1,3

Zwierzęta hodowlane

Zbliżona liczba gospodarstw posiadała trzodę chlewną i krowy. W trakcie spisu było ponad 5,5 tys. świń blisko 0,9 tys. krów. Kozy, a zwłaszcza owce nie budzą zainteresowania gospodarzy. Nie odnotowano również hodowli drobiu na skalę przemysłową. Odnotować należy fakt, że około 45% gospodarstw nie posiadało żadnych zwierząt gospodarskich.

Rodzaje hodowli w gospodarstwach

Rodzaj hodowli	Liczba gospodarstw
Bydło	321
Krowy	309
Trzoda chlewna	295
Konie	103
Owce	28
Bez zwierząt gospodarskich	290

Źródła utrzymania gospodarstw

Działalność rolnicza jest głównym źródłem dochodów około 40% gospodarstw. Z pracy najemnej utrzymuje się kolejne 20% gospodarstw. Z emerytury, renty i innych źródeł niezarobkowych utrzymuje się ponad 33% gospodarstw.

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

Gospodarstwa domowe wg struktury dochodów

Gospodarstwo czerpiące głównie dochody:	Liczba gospodarstw	% gospodarstw
z działalności rolniczej	266	40,9
z działalności rolniczej i pracy najemnej	11	1,7
z pracy najemnej	131	20,1
z pracy najemnej i działalności rolniczej	7	1,1
z działalności pozarolniczej	47	7,2
z emerytury i renty	107	16,4
z innych niezarobkowych źródeł utrzymania	42	6,5
gospodarstwa domowe pozostałe	40	6,1

Gospodarstw nie prowadzących produkcji rolniczej było 206 i stanowiło to 31,6% wszystkich gospodarstw. Prawie co piąte gospodarstwo produkuje wyłącznie i głównie na potrzeby własne. Pomimo że tylko 266 gospodarstw podało, iż czerpie głównie dochody z produkcji rolniczej, to aż 325 (prawie 50% gospodarstw) deklarowało, że produkują głównie na rynek.

Gospodarstwa wg celu produkcji

Gospodarstwa rolne	Liczba gospodarstw	% gospodarstw
nie prowadzące produkcji rolniczej	206	31,6
produkujące wyłącznie na potrzeby własne	26	4,0
produkujące głównie na potrzeby własne	94	14,4
produkujące głównie na rynek	325	49,9

Leśnictwo

Niska jakość gruntów rolnych w powiecie stwarza potencjał rozwoju dla zbiorowisk leśnych. Lasy obecnie pokrywają około 38% powierzchni gminy. Znaczne powierzchnie lasów objęte są różnymi formami ochrony przyrody, co ogranicza ich funkcje gospodarcze na rzecz funkcji przyrodniczych i społecznych. Jednocześnie takie walory krajobrazowe i przyrodnicze warunkują duży rozwój turystyki. Połowa lasów należy do Skarbu Państwa.

Powierzchnia gruntów leśnych wszystkich form (ha) w gminie Sulęczyńno w 2008 roku

ogółem	5 005,3
lasy ogółem	4 935,6
grunty leśne publiczne ogółem	2 564,3
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	2 563,1
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	2 557,1
grunty leśne prywatne	2 441,0
grunty leśne gminne ogółem	1,2

W okresie 2002 – 2008 zalesiono i odnowiono łącznie 22,5 ha lasów, wyłącznie znajdujące się w rękach prywatnych.

Miejsca pracy

Na koniec 2008 r. na terenie gminy zarejestrowane były 289 podmioty gospodarki narodowej, w tym 273 w sektorze prywatnym.

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminie zarejestrowanych w rejestrze Regon wg sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)

Działy gospodarki narodowej	Liczba podmiotów
Rolnictwo łowiectwo i leśnictwo	15
Rybołówstwo i rybactwo	1
Górnictwo i kopalnictwo	2
Przetwórstwo przemysłowe	24
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię i gaz	1
Budownictwo	81
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa	66
Hotele i restauracje	14
Transport, Gospodarka magazynowa i łączność	15
Pośrednictwo finansowe	6
Obsługa nieruchomości, usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	12
Administracja publiczna, obrona narodowa obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	5
Edukacja	11
Ochrona zdrowia i opieka społeczna	10
Pozostała działalność usługowa komunalna społeczna i indywidualna	26

Liczbę miejsc pracy w gminie Sulęcyno szacuje się na ok. 1,4 tys. osób, z tego około 650. osób to pracujący w rolnictwie indywidualnym, ok. 260. to pracujący w podmiotach gospodarczych o zatrudnieniu powyżej 9 osób (stan na 31.12.2008).

Pracujący w gospodarce narodowej (w podmiotach o zatrudnieniu powyżej 9 osób). Stan w dniu 31.12.2007r.

Sekcja	Liczba	%
Ogółem	253	100,0
Rolnictwo leśnictwo i rybołówstwo	4	1,6
Przetwórstwo przemysłowe	81	32,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię i gaz	1	0,4
Handel i naprawy	12	4,7
Transport łączność i gospodarka magazynowa	9	3,6
Pośrednictwo finansowe	7	2,8
Obsługa nieruchomości itp.	4	1,6
Administracja publiczna, obrona narodowa obowiązkowe	31	12,3
Edukacja	87	34,4

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

Ochrona zdrowia i opieka społeczna	14	5,5
Pozostała działalność usługowa komunalna społeczna i indywidualna	3	1,2

Na 1000 mieszkańców gminy przypada tylko 50 miejsc pracy w podmiotach zatrudniających powyżej 9 osób tzn. w podmiotach objętych statystyką zatrudnienia. Jest to liczba bardzo mała.

Pozostałe miejsca pracy są w podmiotach o zatrudnieniu do 9 osób. Liczba tych miejsc pracy to wielkość nieznana i podlega szacunkowi⁵. Pomocna w tym jest informacja o liczbie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Takich osób na koniec 2008r. było 244.

Osoby fizyczne prowadzący działalność (Stan w dniu 31.12. 2008 r.)

Sekcje	Liczba	%
Ogółem	244	100,0
Przetwórstwo przemysłowe	21	8,6
Budownictwo	80	32,8
Handel i naprawy	63	25,8
Hotele i restauracje	11	4,5
Transport gospodarka magazynowa i łączność	14	5,7
Pośrednictwo finansowe	5	2,0
Obsługa nieruchomości i firm	13	5,3

Liczbę pracujących w podmiotach gospodarczych o zatrudnieniu poniżej 9 osób (w podmiotach nie podlegającej statystyce) szacuje się na ok. 450 osób?. Jeżeli szacunek jest trafny, oznacza to, że zatrudnienie w małych podmiotach jest bardziej znaczące niż to objęte statystyką. Na 1000 mieszkańców przypada zatem ok. 280 miejsc pracy, co jest wielkością niewystarczającą i tłumaczy ciężenie do miejskiego rynku pracy.

Osoby fizyczne prowadzące działalność na 1000 mieszkańców (stan w dniu 31.12. 2007r.)

Wyszczególnienie	Gmina Sulęcyno	Gmina Chmielno	Powiat kartuski
Ogółem	48,7	67,8	67,5
Przetwórstwo przemysłowe	4,2	8,4	8,8
Budownictwo	16,0	21,1	17,6
Handel, naprawy	12,6	14,5	16,8
Hotele i restauracje	2,2	4,6	1,9
Transport, gosp. magazynowa, łączność	2,8	3,3	4,7
Pośrednictwo finansowe	1,0	1,8	1,9
Obsługa nieruchomości itp.	2,6	4,0	6,0

⁵ Sprawozdawczość GUS nie obejmuje pracujących w podmiotach o zatrudnieniu do 9 osób

Miejsca pracy w gminie Sulęcyno podobnie jak w większości gmin wiejskich to głównie praca w budownictwie, handlu i naprawach oraz przetwórstwie przemysłowym.

Usługi

Jak przystało na gminę typowo rolniczo – turystyczną na usługi bytowe składa się głównie działalność handlowa i usługi związane z turystyką i wypoczynkiem. Na terenie miejscowości położonych w gminie Sulęcyno znajduje się około 35 sklepów. Zdecydowana większość z nich to spożywczo – przemysłowe. Istnieje dość bogata oferta usług gastronomicznych. Obecnie działają tu 4 restauracje i 5 barów. Znajduje się również stacja paliw. Atrakcyjne walory turystyczne gminy spowodowały rozwój bazy turystycznej. Ocenia się, że w sezonie letnim gmina Sulęcyno podwaja liczbę mieszkańców gdyż wypoczywa tu w ośrodkach wczasowych i kwaterach agroturystycznych około 5 tys. wczasowiczów.

Usługi pocztowe świadczą Urząd Pocztowy w Sulęcynie, bankowe - Bank Spółdzielczy w Sierakowicach oddział w Sulęcynie

Większość firm zarejestrowanych i działających w gminie to zakłady nieduże o charakterze usługowym zatrudniające od kilku do kilkunastu pracowników.

Wykaz ważniejszych instytucji i firm:

- Urząd Gminy Sulęcyno
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Sulęcynie
- Poczta Polska placówka w Sulęcynie i Mściszewicach
- Bank Spółdzielczy w Sierakowicach oddział w Sulęcynie
- Zespół Szkół w Sulęcynie
- Zespół Szkół w Mściszewicach
- Szkoła Podstawowa w Podjazach
- Szkoła Podstawowa w Węsiarach
- Szkoła Podstawowa w Borku Kamiennym
- „SMS” Stanisław Mrozowicz – Sulęcyno
- „SMS” PPUH Violetta Mrozowicz– Sulęcyno
- „SCAN–PO”L Piotr Mrozowicz– Sulęcyno
- P.P.H.U. Import-Eksport Produkcja i Handel Drewnem R. Tarasiewicz– Sulęcyno
- Tartak – Stolarska s.c. Z Nadolski, R. Jutrzenka-Trzebiatowski– Sulęcyno
- „STEK-POLI” s.c. Rzeźnia – Podjazy
- „TRANSJAN” Jan Sominka– Sulęcyno

Zabudowa mieszkaniowa

Zabudowa mieszkaniowa jest skoncentrowana w miejscowościach. Obszar zabudowy zagrodowej rozproszonej to głównie północno wschodnia część gminy. Zabudowa mieszkaniowa jest o niskiej intensywności jednorodzinna i zagrodowa. Noworealizowane obiekty to głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub zabudowa mieszkaniowa realizowana w zespołach zabudowy letniskowej – wszystkie zespoły realizowane są indywidualnie.

Krótką charakterystyka funkcjonalna poszczególnych wsi

Sulęczy – wieś gminna o funkcji mieszkaniowej i obsługi turystyki, główny ośrodek administracyjno – usługowy gminy.

Mściszewice – wieś o funkcji mieszkaniowej i obsługi turystyki z usługami typu podstawowego, duże tereny rozwojowe, głównie funkcja mieszkaniowa.

Podjazy – przewaga funkcji turystycznej, zabudowa zwarta mieszkaniowa znajduje się w miejscowościach: Podjazy i Amalka, zabudowa rekreacyjna w postaci zespołów domków letniskowych o bardzo dużej wielkości.

Kistowo – miejscowość o funkcji rolniczej i turystycznej, zabudowa rozproszona, skupiska siedlisk są otoczone zespołami zabudowy rekreacyjnej indywidualnej, większe skupiska zabudowy to miejscowości Chojna, Kistowo i Kistówko oraz Bielawki.

Żakowo – funkcja turystyczna i w małym stopniu rolnicza, wieś objęta ochroną konserwatorską, również ochroną konserwatorską objęte obiekty archeologiczne znajdujące się na terenie wsi, zabudowania letniskowe wymagające porządkowania

Węsiory – wieś o funkcji mieszkaniowej i obsługi turystyki z usługami typu podstawowego, na obrzeżach występuje funkcja rolnicza, specyficzna funkcja to obsługa ruchu turystycznego związanego z rezerwatem archeologicznym.

Zdunowice – miejscowość o funkcji głównie turystycznej, zabudowa rozproszona, pojedyncze siedliska są otoczone zespołami zabudowy rekreacyjnej indywidualnej.

Borek – miejscowość o funkcji rolniczej i turystycznej, zabudowa rozproszona, skupiska siedlisk są otoczone zespołami zabudowy rekreacyjnej indywidualnej

Sucha – funkcja głównie rolnicza

Kłodno – miejscowość o funkcji rolniczej i turystycznej, zabudowa rozproszona, występują skupione zespoły zabudowy letniskowej

Bukowa Góra – miejscowość o funkcji rolniczej i turystycznej, zabudowa rozproszona, skupiska siedlisk są otoczone zespołami zabudowy rekreacyjnej indywidualnej

Rekreacja

Walory rekreacyjne przestrzeni gminy wpływają na rozwój bazy noclegowej. Głównie lokalizowana jest ona w kwaterach prywatnych, gospodarstwach agroturystycznych, ośrodkach wypoczynkowych i polach namiotowych. Nad jeziorami znajdują się duże skupiska rekreacji indywidualnej, Zabudowa rekreacyjna powstawała w różnych okresach, reprezentuje więc bardzo zróżnicowaną formę zabudowy oraz stopień wyposażenia w infrastrukturę techniczną. Tereny te wymagają zazwyczaj uporządkowania i poprawy stanu technicznego bazy noclegowej i rekreacyjnej. Ogólnodostępne miejsca noclegowe znajdują się w ośrodkach wypoczynkowych, jednak ten typ rekreacji pozostaje w mniejszości w stosunku do indywidualnych form zabudowy rekreacyjnej.

Na obecną chwilę zarejestrowanych jest w gminie oficjalnie 9 kwater agroturystycznych. Jednak przypuszcza się, że w rzeczywistości jest ich znacznie więcej (działają nieoficjalnie).

Dodatkowe atrakcje turystyczne w gminie to: Ścieżka dydaktyczna - przełom Słupi w Sulęczy i Kamienne kręgi w Węsiorach.

Uzbrojenie terenu

Zaopatrzenie w wodę

Prawie cała gmina korzysta z wody dostarczanej przez zbiorowe systemy wodociągowe. W gminie funkcjonuje 7 wodociągów wiejskich składających się z ujęć wód podziemnych, stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej. Ponadto niewielki fragment gminy obejmującej Borowiec, Czarlino, Kurniki w Węsiarach korzystają z wodociągów gm. Stężyca. Część wsi Podjazzy korzysta z ujęcia wody na terenie szkoły, pozostała część wsi Podjazzy oraz m. Kłodno, a także część zabudowy rozproszonej korzysta ze studni własnych. Rozpoczęto proces modernizacji i rozbudowy ujęcia wody w Widnej Górze. Istnieją również projekty budowlane (wraz z pozwoleniami na budowę) sieci wodociągowej Widna Góra – Podjazzy – Amalka, oraz Amalka - Mściszewice, a także na rozbudowę sieci wodociągowej w Kistowie.

Ujęcie wody w Sulęczynie

Składa się z 2 studni wierconych Nr1 i Nr2 oraz stacji uzdatniania wody. Studnia Nr1 oraz stacja uzdatniania zlokalizowana jest na działce Nr 119/6, natomiast studnia Nr2 na działce 119/4, będące własnością Gminy Sulęczyno. Ujęcie posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w ilości $Q=54,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (Decyzje Nr Oś-IV-8535/8196/79 z dnia 16.08.1979r. wydana przez Urząd Wojewódzki w Gdańsku). Stacja uzdatniania wody wyposażona jest w 3 odżelaziacze.

W dniu 08.03.2002r. Decyzją Starostwa Powiatowego w Kartuzach Nr. R 6223-99-1/2001/2002 zostało wydane pozostało wydane pozwolenie wodnoprawne na pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w ilości:

$$Q_{dmax} = 405,6 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{hmax} = 27,7 \text{ m}^3/\text{h}$$

Sieć wodociągowa głównie z rur PCV i PE swym zasięgiem obejmuje wieś Sulęczyno oraz zabudowę letniskową nad jeziorem Węgorzyno.

Ujęcie wody w Kistowie

Składa się z 2 studni głębinowych Nr 1 i Nr 2 o głębokościach odpowiednio 157,5m i 162,0m stacji uzdatniania wody oraz 2 zbiorników wyrównawczych $2 \times 50 \text{ m}^3$. Ujęcie zlokalizowane jest na działce 291/1 będącej własnością Gminy Sulęczyno.

Ujęcie posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wysokości: $Q=22,5 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji 6,5m. Decyzja Nr Oś-IV-8535/7938/78 z dnia 24.08.1978r. wydana przez Urząd Wojewódzki w Gdańsku.

Ujęcie wody posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód z utworów czwartorzędowych w ilości:

$$Q_{dmax} = 208,9 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{hmax} = 15,1 \text{ m}^3/\text{h}$$

Decyzja Nr R6223-96-1/2001/2002 z dnia 08.03.2002r. wydana przez Starostwo Powiatowe w Kartuzach.

Wodociąg swym zasięgiem obejmuje: Kistowo, Borek Kamienny, Bielawki, Boguszewo, Borowy Las, Kistówko, Chojnę, Kołodzieje, Suchą, Zagóry, Zimną Górę oraz wybudowania wsi Żakowo.

Ujęcie wody w Widnej Górze

Powyższe ujęcie składa się z jednej studni wierconej o głębokości 103,0m oraz stacji uzdatniania wody zlokalizowanej na działce 193/1 będącej własnością Gminy Sulęczyno. Ujęcie posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wysokości:

**zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Gminy Sulęczyno
UWARUNKOWANIA**

$Q=60,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji 2,7m. Decyzja Nr O-IV-8535/11376/95 z dnia 21.03.1996r. wydana przez Urząd Wojewódzki w Gdańsku.

Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód i eksploatację urządzeń w wysokości:

$$Q_{d\max} = 72,7 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{h\max} = 5,4 \text{ m}^3/\text{h}$$

Decyzja Nr R6223-98-1/2001/2002 z dnia 08.03.2002r. wydana przez Starostwo Powiatowe w Kartuzach.

Wodociąg swym zasięgiem obejmuje wieś Widna Góra oraz zabudowę letniskową nad jeziorem Gowidlińskim.

Projekt wykonawczy przewiduje modernizację ujęcia w następującym zakresie:

-wymiana pompy głębinowej w studni,

-modernizacja stacji w zakresie urządzeń do podnoszenia wody i uzdatniania

Stacja wodociągowa po modernizacji będzie miała przepustowość 44 m³/h oraz rozbudowę sieci wodociągowej Widna Góra-Podjazdy-Amalka-Mściszewice Wybudowania.

Ujęcie wody w Mściszewicach

Składa się z 2 studni głębinowych Nr 2 i Nr 3 o głębokościach kolejno 65,0m i 146,0m oraz stacji uzdatniania wody. Ujęcie zlokalizowane jest na działkach 689/1 i 691/9 będących własnością Gminy Sulęcyno. Ujęcie posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wysokości: $Q=28,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji 35,8-15,7m. Decyzja Nr GT-IV-8535/7817/78 z dnia 30.01.1978r. wydana przez Urząd Wojewódzki w Gdańsku.

Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód czwartorzędowych, oraz eksploatację urządzeń w wysokości:

$$Q_{d\max} = 140,6 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{h\max} = 10,0 \text{ m}^3/\text{h}$$

(Decyzja Nr R6223-100-1/2001/2002 z dnia 08.02.2002r. wydana przez Starostwo Powiatowe w Kartuzach).

Wodociąg swym zasięgiem obejmuje: Mściszewice, Lewinowo, Golice, Szerawę, Końską Głowę i Dębiny.

Ujęcie wody w Węsiorach

Składa się z 2 studni głębinowych o głębokościach odpowiednio 112,0m i 116,0m oraz stacji uzdatniania wody. Ujęcie zlokalizowane jest na działce 245/4 będącej własnością Gminy Sulęcyno.

Ujęcie posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wysokości: $Q=51,4 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s=21,1\text{m}$. Decyzja Nr G-V-E/3698/69 z dnia 23.09.1969r. wydana przez Urząd Wojewódzki w Gdańsku.

Dla ujęcia zostało wydane pozwolenie wodnoprawne na pobór wody z utworów czwartorzędowych oraz eksploatację urządzeń w ilości:

$$Q_{d\max} = 83,1 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{h\max} = 6,21 \text{ m}^3/\text{h}$$

(Decyzja Nr R6223-97-1/2001/2002 z dnia 08.03.2002r. wydana przez Starostwo Powiatowe w Kartuzach).

Wodociąg obsługuje wyłącznie wieś Węsiory.

Ujęcie wody w Bukowej Górze

Składa się z jednej studni głębinowej o głębokości 96,0m oraz stacji uzdatniania wody. Ujęcie zlokalizowane jest na działce nr 61/1 będącej własnością Gminy

Sulęczyno. Ujęcie posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wysokości: $Q=20,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s=10,5\text{m}$.

Decyzja Nr GP IV-423 /6285/84 z dnia 15.08.1974r. wydana przez Urząd Wojewódzki w Gdańsku.

Dla ujęcia zostało wydane pozwolenie wodnoprawne na pobór wód z utworów czwartorzędowych i eksploatację urządzeń w ilości:

$$Q_{d\max} = 54,8 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{h\max} = 4,3 \text{ m}^3/\text{h}$$

(Decyzja Nr R6223-5-1/2002 z dnia 08.03.2002r. wydana przez Starostwo Powiatowe w Kartuzach).

Ujęcie obsługuje wieś wraz z wybudowaniami oraz z oraz zabudowę letniskową nad jeziorem Węgorzyno.

Ujęcie wody w Żakowie

Składa się z 1 studni głębinowej o głębokości 113,0m i stacji uzdatniania wody zlokalizowane jest na działce 99/7 będącej własnością Gminy Sulęczyno.

Ujęcie posiada zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wysokości: $Q=39,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s=27,0\text{m}$.

Decyzja Nr G-E/4569/71 z dnia 15.05.1971r. wydana przez Urząd Wojewódzki w Gdańsku.

Dla ujęcia zostało wydane pozwolenie wodnoprawne na pobór wód z utworów czwartorzędowych i eksploatację urządzeń w ilości:

$$Q_{d\text{dob max}} = 20,7 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{h\max} = 1,61 \text{ m}^3/\text{h}$$

(Decyzja Nr R6223-6-1/2002 z dnia 08.03.2002r. wydana przez Starostwo Powiatowe w Kartuzach).

Ujęcie obsługuje miejscowość Żakowo.

Zestawienie produkcji wody przez poszczególne ujęcie za okres VII.2008-V.2009r.

	07.2008-12.2008r.	01.2009-05.2009r.
	m³/d	m³/d
1. Sulęczyno	227,9	272,6
2. Kistowo	139,2	153,1
3. Widna Góra	35,7	29,3
4. Mściszewice	68,0	72,7
5. Węsiory	brak danych	brak danych
6. Bukowa Góra	20,8	19,5
7. Żakowa	8,5	7,9

Ocena stanu istniejącego w zakresie zaopatrzenia w wodę.

Na 3 ujęciach wody (z 7 istniejących) tzn. w Widnej Górze, Bukowej Górze i Żakowie istnieją pojedyncze studnie – brak studni awaryjnych. Na wszystkich ujęciach woda wymaga uzdatniania w zakresie zawartości żelaza i manganu. Jeśli chodzi o stan techniczny istniejących stacji uzdatniania jest zróżnicowany. Jedynie ujęcie wody w Kistowie jest w b. dobrym stanie technicznym (jest po rozbudowie i modernizacji). Pozostałe ujęcia, a zwłaszcza stacje uzdatniania w różnym stopniu wymagają remontów i modernizacji. W najgorszym stanie technicznym są stacje uzdatniania w Sulęczynie i Mściszewicach. Problemy z jakością wody istnieją w Sulęczynie i Węsiorach (zwiększona zawartość zw. manganu). Pozostałe stacje wprowadzie

uzdatniają wodę w wymoganym zakresie, ale są przestarzałe, wyeksploatowane i również wymagają modernizacji.

Jeśli chodzi o stopień zwodociągowania gminy jest dość dobry (biorąc pod uwagę realizowany wodociąg Widna Góra – Podjazzy Amalka – Mściszewice). Ilość sieci wodociągowych z rur a-c jest wg. informacji uzyskanych w Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji w Sierakowicach (eksploatator wodociągów w gm. Sulęczyno) w granicach ~5%, najwięcej w Bukowej Górze.

Odprowadzenie ścieków sanitarnych

W stanie istniejącym skanalizowana jest tylko miejscowość Sulęczyno, z pozostałych miejscowości gminy ścieki są dowożone taborem asenizacyjnym. Kanalizacja sanitarna we wsi Sulęczyno obejmuje 100% mieszkańców, co stanowi ~22% ogółu mieszkańców gminy. Ścieki mają charakter ścieków bytowo-gospodarczych, brak ścieków przemysłowych.

Oczyszczalnia jest zlokalizowana w Sulęczyźnie na działce nr 93/6 w odległości ~75m od rzeki Słupii. Istniejąca oczyszczalnia ścieków została wybudowana w 1998r., a uruchomiona w 1999r. Przepustowość oczyszczalni wynosi $Q=450\text{m}^3/\text{d}$. Ścieki dopływają do oczyszczalni grawitacyjnie rurociągiem DN 300. Istniejący układ k.s. w obrębie m. Sulęczyno jest układem grawitacyjno-pompowym. Obecnie pracują 2 przepompownie ścieków.

Obecnie oczyszczalnia ścieków składa się z następujących obiektów:

- punktu zlewnego
- stanowiska krat
- pomiaru ścieków
- komory rozdziału
- reaktora biologicznego wielofunkcyjnego typu NED-EKO, będącego zblokowanym zespołem obiektów technologicznych
- budynku technicznego (dyspozytornia, WC, pomieszczenie regenta PIX-U, hala dmuchaw)
- stacji mechanicznego odwadniania osadu
- stacji transformatorowej

Odbiornikiem oczyszczalni ścieków jest rz. Słupia do której ścieki odprowadzone są rowem otwartym. Osad po ustabilizowaniu i zagęszczeniu trafia do stacji mechanicznego odwadniania skąd po odwodnieniu wywożony jest na wysypisko odpadów. Wg pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez Starostwo Powiatowe w Kartuzach (Decyzje R-6223-15/05/ib z dnia 28.09.2005r. ilość odprowadzanych ścieków do rz. Słupii może wynieść:

$Q_{\text{max.dob.}}=200\text{m}^3/\text{d}$ w okresie od 16.IX.-14.VI.

$Q_{\text{max.dob.}}=450\text{m}^3/\text{d}$ w okresie od 15.VI.-15.IX.

Wg informacji uzyskanej od operatora oczyszczalni, ilość ścieków obecnie wynosi średnio $\sim 140\text{m}^3/\text{d}$ (zimą $126\text{m}^3/\text{d}$, latem $220,0\text{m}^3/\text{d}$) w 2007r. został opracowany projekt budowlany na przebudowę i modernizację oczyszczalni i zostało wydane pozwolenie na budowę.

Wg projektu po przebudowie przepustowość wzrośnie do następujących wielkości:

$Q_{\text{śr.dob.}}=770\text{m}^3/\text{d}$ – w sezonie

$Q_{\text{śr.dob.}}=470\text{m}^3/\text{d}$ – poza sezonem

Rozbudowa oczyszczalni ścieków nastąpi w obrębie istniejącej działki.

Zakres przebudowy i rozbudowy:

Obiekty do przebudowy:

- komora rozdziału ścieków do reaktorów
- stacje mechanicznego odwadniania i higienizacji osadu
- hala dmuchaw

Obiekty nowe:

- punkt zlewny
- kratopiaskownik
- reaktor biologiczny (drugi)
- biofiltr
- magazyn osadu
- pomiar przepływu

Po rozbudowie przepustowość oczyszczalni wyniesie:

$Q_{\text{sr.dob}}=770\text{m}^3/\text{d}$ – w sezonie

$Q_{\text{sr.dob}}=470\text{m}^3/\text{d}$ – poza sezonem

Stan projektowany zdecydowany w zakresie kanalizacji sanitarnej.

W 2007/2008r. zostały opracowane projekty wykonawcze na budowę kanalizacji sanitarnej w gminie Sulęczyño:

- Borek, Bielawki, Kistowo, Żakowo – Sulęczyño
- Widna Góra, Podjazy, Amalka – Sulęczyño
- Kłodno, zabudowa letnisk nad jez. Mausz – Sulęczyño

Na powyższe inwestycje pozyskano już pozwolenie na budowę.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Energia elektryczna na teren gminy dostarczana jest z Głównego Punktu Zasilającego 110/15 kV „Sierakowice” usytuowanego na terenie gminy Sierakowice, współpracującego z siecią średniego napięcia 15 kV. Możliwe jest także awaryjne zasilanie gminy z GPZ – tu „Kościerzyna”. Stacje transformatorowe 15/0,4 kV (w większości w wykonaniu słupowym) pracują jako końcowe, zasilane odczepowo od linii magistralnych. Sieć rozdzielcza niskiego napięcia w zdecydowanej większości wykonana jest jako napowietrzna. Stan sieci średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych jest zadowalający. Urządzenia te są systematycznie remontowane i modernizowane.

Z energii elektrycznej korzysta 100 % mieszkańców.

Zaopatrzenie w ciepło

Na terenie gminy nie ma zorganizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Źródła ciepła stanowią lokalne i indywidualne kotłownie w zdecydowanej większości opalane paliwami stałymi.

Zaopatrzenie w gaz

Gmina nie jest zgazyfikowana, a mieszkańcy korzystają z gazu butlowego.

Gospodarka odpadami

W gminie Sulęczyño, we wsi Kłodno funkcjonowało, wybudowane w latach 90-tych, gminne składowisko odpadów. Zgodnie z Decyzją Starosty Kartuskiego

R.7638-3/2008/w I z dnia 02.04.2008 r. składowisko zostało zamknięte w 2008 r. i poddane rekultywacji.

Charakterystyka (nieczynnego już składowiska) wg gminnych planów gospodarki odpadami (2004 i 2008) i innych gminnych opracowań studialnych jest następująca:

- położenie w rejonie Gowidlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na wschodnim krańcu obszaru zasilania, objętego ochroną GZWP nr 117 „Bytów”, w odległości około 1 km na północ od jeziora Mausz i 800 m na południe od rzeki Słupi; w odległości powyżej 500 m od budynków mieszkalnych;
- powierzchnia całkowita 1, 8 ha i powierzchnia byłej, czynnej kwatery 0,9 ha;
- uszczelnienie geomembraną HDPE 1,5 mm i drenaż odcieków (wg „Planu gospodarki odpadami ...” (2004) sposób zagospodarowania odcieków był nieskuteczny);
- monitoring wód podziemnych (3 piezometry do badania wód podziemnych) wdrożony w 2005 r.

3.2. Stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony

Stan ładu przestrzennego w gminie nie jest zadowalający – dotyczy to zwłaszcza terenów zabudowanych i zainwestowanych. Polityka przestrzenna w zakresie lokalizacji nowej zabudowy i zagospodarowania w ostatnich latach była prowadzona głównie na podstawie indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy. To narzędzie bardzo ograniczone w zakresie możliwości kształtowania ładu przestrzennego, zwłaszcza w sposób całościowy odnoszący się np. do całej miejscowości. Pożądanym byłoby sporządzenie planów miejscowych dla znacznych obszarów poszczególnych wsi, szczególnie tych, które posiadają wyjątkowe wartości kulturowe, a z drugiej strony posiadają potencjał rozwojowy.

Gmina posiada wybitne walory środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu (porównaj kolejny rozdział 3.3.), które wymagają ochrony. Niektóre z nich postuluje się objąć ochroną prawną (proponując ochronę walorów w kolejnych rozdziałach) na podstawie przepisów szczególnych, a inne stanowią lokalną wartość przestrzenną do ochrony w planie miejscowym i do wykorzystania w lokalnych programach rozwojowych gminy. W pierwszej kolejności ochroną należy objąć miejscowości o zachowanym, czytelnym układzie ruralistycznym i określić warunki ich rewaloryzacji. Kolejnym zagadnieniem jest opracowanie takich wskaźników zagospodarowania i użytkowania terenów, które zapewnią obecnym i przyszłym mieszkańcom wysoką jakość życia. Szczególnie dotyczy to nowopowstających zespołów zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, w których należy przewidzieć tereny dla realizacji zieleni publicznej, ogólnodostępnych miejsc parkingowych oraz ustalić jednolite zasady kształtowania zabudowy. Opracowane zatem w części kierunków studium wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów muszą odpowiadać na indywidualne cechy i wymogi ochronne walorów środowiska w poszczególnych miejscowościach.

3.3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkość i jakość zasobów wodnych oraz wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

Opracowano na podstawie opracowania ekofizjograficznego opracowanego w sierpniu 2009r.

Waloryzacja zasobowo-użytkowa

Potencjał transurbacyjny

Potencjał transurbacyjny środowiska przyrodniczego uwarunkowany jest przede wszystkim charakterem podłoża geologicznego, głębokością zalegania pierwszego poziomu wody gruntowej, ukształtowaniem terenu i stosunkami biotopoklimatycznymi - są to uwarunkowania fizjograficzne. Drugą podstawową grupę uwarunkowań tworzą właściwości ekologiczne terenu - rola poszczególnych ekosystemów w funkcjonowaniu środowiska na poziomie lokalnym lub regionalnym.

Ocenę potencjału transurbacyjnego gminy Sulęczyńno wykonano dla otoczenia wszystkich wsi o zwartej zabudowie. Graficznym wyrazem oceny są progi ekofizjograficzne rozwoju wsi.

Progi te ograniczają tereny, dla których nie występują istotne ograniczenia fizjograficzne lub ekologiczne, mogące utrudnić procesy inwestycyjne lub skomplikować funkcjonowanie przyszłych struktur osadniczych. Za progami znajdują się tereny, których zajmowanie na cele inwestycyjne, ze względu na uwarunkowania fizjograficzne (przede wszystkim spadki terenu, grunty nienośne, płytki 1. poziom wody gruntowej) i uwarunkowania ekologiczne (przede wszystkim występowanie ekosystemów leśnych i hydrogenicznnych) jest nieuzasadnione.

Prawne ograniczenia wynikają z:

- jakości pokrywy glebowej (w gm. Sulęczyńno ograniczenie praktycznie bez znaczenia ze względu na niską jakość gleb);
- występowania lasów;
- występowania form ochrony przyrody.

Przeprowadzona analiza wykazała, że w gminie Sulęczyńno najbardziej dogodne warunki dla lokalizacji zainwestowania występują w otoczeniu wsi: Bukowa Góra, Mściszewice i Węsiory.

W ogólnej ocenie potencjał transurbacyjny gminy można określić jako znaczny w otoczeniu większości wsi.

Potencjał rekreacyjny

Przyrodnicze uwarunkowania rozwoju funkcji rekreacyjnej interpretowane mogą być jako:

- istnienie walorów środowiska przyrodniczego stwarzających podstawę wykształcenia i rozwoju rekreacji; inaczej uwarunkowanie to można określić jako stopień atrakcyjności rekreacyjnej środowiska przyrodniczego;
- przydatność środowiska przyrodniczego dla rozwoju różnych form rekreacji;
- ograniczenia rekreacyjnego wykorzystania środowiska przyrodniczego wynikające z jego naturalnej chłonności rekreacyjnej i stopnia antropogenicznego przekształcenia;
- wymogi w zakresie zagospodarowania środowiska przyrodniczego w celu przystosowania go dla funkcji rekreacyjnej, w aspekcie dostępności i ochrony

walorów przyrodniczych.

Ponadto pośrednie, przyrodnicze uwarunkowania rekreacji wynikają z istnienia przestrzennych form ochrony środowiska przyrodniczego oraz z pełnienia lub możliwości pełnienia przez środowisko równoległe z funkcją rekreacyjną innych, przyrodniczo uwarunkowanych funkcji społeczno-gospodarczych.

Potencjał rekreacyjny środowiska przyrodniczego stanowi pochodną jego atrakcyjności i przydatności rekreacyjnej. Z tych dwóch cech wiodące znaczenie ma przydatność rekreacyjna gdyż:

- poprzez określenie przydatności możliwa jest optymalizacja wykorzystania środowiska przyrodniczego, polegająca na zabezpieczeniu trwałości zasobów, które stanowiły podstawę rozwoju rekreacji;
- atrakcyjność rekreacyjna ma bardzo subiektywny charakter i może być oceniona wyłącznie w kategoriach indywidualnych, osobniczych odczuć.

Gmina Sulęcyno charakteryzuje się dużą przyrodniczo-krajobrazową atrakcyjnością turystyczną. Warunkują ją:

- duża lesistość (lasy zajmują 37% powierzchni gminy i dominują powierzchniowo w części południowej, centralna i północna część gminy charakteryzuje się mniejszą lesistością, ale nie oznacza to, że mają one mniejszą atrakcyjnością turystyczną);
- mozaikowate w przewadze użytkowanie ziemi – zróżnicowanie siedlisk a przez to roślinności i fauny;
- bogactwo wód powierzchniowych – jeziora z których największe to: Gowidlińskie (częściowo w gminie). Mausz (całe w gminie ale większość strefy brzegowej w gminach sąsiednich) i Węgorzyno (całkowicie na obszarze gminy); ponadto wiele mniejszych zbiorników atrakcyjnych dla rekreacji;
- Słupia - atrakcyjny szlak kajakowy w połączeniu z jeziorami, przez które przepływa;
- urozmaicenie ukształtowanie terenu, umożliwiające nawet narciarstwo zjazdowe (wyciąg w Amalce);
- specyficzny bioklimat;
- prawne formy ochrony przyrody i krajobrazu (głównie Gowidliński Obszar Chronionego Krajobrazu);
- atrakcyjne krajobrazy, przede wszystkim jeziorno-leśne i dolinne, z rewelacyjnym krajobrazem doliny górnej Słupi powyżej Jez. Gowidlińskiego.

.Atrakcyjność turystyczną gminy Sulęcyno podnoszą walory kulturowe, związane przede wszystkim z obiektami dziedzictwa materialnego, w tym wpisanymi do rejestru zabytków woj. pomorskiego i do rejestru zabytków archeologicznych (Węsiory).

Rozkład przestrzenny walorów turystycznych powoduje, że na terenie gminy Sulęcyno ruch turystyczno-rekreacyjny koncentruje się w rejonach większych jezior.

Główne rejony turystyczne w gminie stanowią:

- Jez. Gowidlińskie z przepływającą przez nie Słupią, z zapleczem leśnym, o preferencjach do turystyki kwalifikowanej oraz wypoczynku pobytowego;
- Jez. Mausz z zapleczem leśnym, o preferencjach do turystyki kwalifikowanej oraz wypoczynku pobytowego;
- Jez. Węgorzyno o preferencjach dla obsługi potrzeb rekreacyjnych mieszkańców Sulęcyna oraz użytkowników zbiegających się tu dróg wojewódzkiej Nr 228 (Bytów – Kartuzy) i powiatowych;
- zespoły mniejszych jezior w południowej części gminy z bardzo rozległym

zapleczem leśnym skraju Borów Tucholskich, z preferencjami dla turystyki kwalifikowanej i indywidualnej rekreacji „letniskowej”;

- szlak wodny Słupi - trasa spływów kajakowych i dolina Słupi z preferencjami dla tzw. turystyki ekologicznej.

Na obszarze gminy Sulęczyno znajdują się następujące szlaki turystyczne:

- szlak pieszy (zielony) – Szlak Kręgów Kamiennych (Sierakowice - Czarna Woda) – szlak pieszy, zielony, długość 92,6 km, na terenie gminy Sulęczyno przebiega przez Tuchlino-Podjazdy-Mściszewice-Węsiory-Niesiołowice; trzeci pod względem długości szlak regionu gdańskiego prowadzący niemal w całości na Ziemi Kaszubskiej, przez wschodnią część Pojezierza Kaszubskiego, Równinę Charzykowską i zakończy swój bieg w Borach Tucholskich. Główną atrakcją szlaku są dwa najbardziej znane na Pomorzu Gdańskim stanowiska kręgów kamiennych: w Węsiorach i Odrach.
- szlak kajakowy Słupi (Gowidlino-Ustka) - długość szlaku kajakowego - 124,7 km, 38 kilometrowy odcinek między Sulęczynem a Gałąźnią Małą figuruje w regulaminie GOK - PTTK w wykazie górskich szlaków kajakowych;
- trasy rowerowe.

Ponadto we wsi Amalka znajduje się wyciąg narciarski z towarzyszącą mu infrastrukturą.

Baza noclegowa skupiona jest głównie w pobliżu większych jezior. Składają się na nią cztery, podstawowe rodzaje obiektów noclegowych:

- ośrodki wypoczynkowe ogólnodostępne i zakładowe, skupione przede wszystkim nad jez. Mausz;
- inne obiekty ogólnodostępne, w tym agroturystyczne;
- indywidualna zabudowa rekreacyjna (letniskowa) – z koncentracją w strefach przyjeziornych w całej gminie;
- pola namiotowe.

Rozwój bazy noclegowej, zwłaszcza indywidualnej zabudowy letniskowej, pozbawionej infrastruktury ochrony środowiska stanowi zagrożenie dla zasobów przyrodniczych gminy.

W ogólnej ocenie potencjał rekreacyjny gminy Sulęczyno jest duży.

Potencjał biotyczny

Zasoby leśne

Lasy – zajmują 37 % pow. gminy. Lasy ochronne stanowią 8 % łącznej pow. lasów (zał. kartogr. 3). Lasy prywatne zajmują 48 % lasów ogółem. Lasy posiadają zróżnicowany potencjał produkcyjny – przeważają ubogie lasy bukowe i bukowo-dębowe oraz bory sosnowe,

Lasy oprócz pozyskiwania drewna, pełnienia funkcji rekreacyjnych i dydaktycznych (funkcje społeczno-gospodarcze), pełnią także inne funkcje gospodarcze, z których najistotniejsze są pozyskiwanie runa i łowiectwo.

Podstawowym problemem jest pogodzenie funkcji gospodarczych lasów z ich funkcjami ekologicznymi.

Potencjał agroekologiczny

Na obszarze gminy Sulęczyno użytki rolne stanowią ok. 44 % powierzchni, z czego grunty orne zajmują ok. 37%, a użytki zielone ok. 7% powierzchni gminy.

Jakość gleb jest słaba. Występują kompleksy rolniczej przydatności gleb od 5. - żytniego dobrego do 9. - zbożowo-pastewnego słabego oraz kompleksy użytków zielonych 2z. średnie i 3z - słabe i bardzo słabe. Przeważają powierzchniowo kompleksy 6. i 7.

Pod względem bonitacyjnym przeważają gleby klas V i VI. Sumaryczna powierzchnia gleb lepszej jakości tj. klasy IV a i IV b gruntów ornyczych wynosi zaledwie 138 ha (ok. 1% powierzchni gminy). Występują one w postaci niewielkich kompleksów w okolicach miejscowości Węsiory, Borek Kamienny i Żakowo.

Użytki zielone, o charakterze hydrogenicznym, są słabej jakości. Dominujący udział mają łąki i pastwiska należące do klas V i VI. Wskazana jest ich ochrona, jako lokalnych elementów osnowy ekologicznej.

potencjał wodny

Potencjał wodny dotyczy zarówno wód powierzchniowych jak i podziemnych. W pierwszym ujęciu o potencjale wodnym gminy Sulęcyno decydują zasoby wodne rzek zlewni Słupi oraz jezior. W drugim decydują zasoby wód podziemnych pochodzące z różnych okresów geologicznych i o różnej dostępności i potencjale.

Istotne jest występowanie w gminie Sulęcyno stref źródliskowych dopływów rzeki Słupi (Suchej, Warlinki, Kistówki i Amalki), a także Czystej Wody, Borowej i Obrówki,

W granicach gminy występują duże powierzchniowo zbiorniki wodne. Największe z nich to Jez. Gowidlińskie (częściowo w gminie) Mausz i Węgorzyno.

Potencjał wód podziemnych omówiono w rozdziale 3.11.

W generalnej ocenie potencjał wodny gminy jest duży.

potencjał surowcowy

omówiono szczegółowo w rozdziale 3.11

Osnowa ekologiczna gminy

Najwartościowsze pod względem ekologicznym są tereny należące do osnowy ekologicznej gminy, którą tworzą elementy rangi ponad regionalnej, regionalnej, subregionalnej i lokalnej.

Strukturami przyrodniczymi o **regionalnym i ponadregionalnym znaczeniu ekologicznym** są w gminie Sulęcyno:

- **fragmenty płata ekologicznego kompleksu leśnego Borów Tucholskich** - istotna rola w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego gminy, głównie z powodu ich zwartości oraz z faktu tworzenia ekologicznych połączeń z otoczeniem, a także poprzez wypełnianie następujących przyrodniczych funkcji: ekologicznej, hydrologicznej, klimatycznej i pedologicznej, ponadto duże walory fizjonomiczne;
- **korytarz ekologiczny doliny Słupi** – stymuluje regionalne powiązania ekologiczne, które pełnią istotne w skali gminy funkcje, przede wszystkim w wyniku znaczenia dla migracji zwierząt i roślin. Charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem ekosystemów i ich relatywnie znaczną stabilnością, pomimo dużego udziału, zwłaszcza w ich dnach, rolniczego użytkowania ziemi.

Charakter subregionalnych elementów osnowy ekologicznej mają w gminie Sulęcyno doliny Suchej, Warlinki i Amalki.

Lokalne składowe osnowy ekologicznej to przede wszystkim:

- **korytarze ekologiczne drobnych ciągów dolinnych**: doliny użytkowane

rolniczo (użytki zielone), częściowo hydrogeniczne, stymulujące powiązania ekologiczne, wzmacniające ciągłość przestrzenną osnowy,

- **szpalery i aleje drzew wzdłuż dróg;**
- **mikropląty ekologiczne drobnych kompleksów leśnych i semileśnych** oraz zadrzewień: enklawy leśne i semileśne w krajobrazie rolniczym, różnicujące jego strukturę biotyczną i modyfikujące przebieg procesów przyrodniczych, charakteryzujące się dużymi walorami fizjonomicznymi;
- **mikropląty zadrzewień cmentarnych i parkowych** (parki w Sulęczynie - Leśny Dwór, Kistowie, Żakowie i Czarlinie - Osikło);
- **mikropląty ekologiczne hydrogenicznych zagłębień terenu z ekosystemami łąkowo-pastwiskowymi i torfowiskami oraz oczkami wodnymi** - tereny hydrogeniczne z zaroślami i szuwarami (tereny podmokłe i bagienne, jak wilgotne łąki, torfowiska, trzcinowiska itp. o dużej roli w zróżnicowaniu nisz ekologicznych i w całościowo ujmowanym funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego, a zwłaszcza w zakresie regulacji bilansu wodnego).

Struktura przestrzenna osnowy ekologicznej w gminie Sulęczyno jest dobrze wykształcona - w północnej i centralnej (morenowej) części gminy ma charakter sieciowo-mozaikowy, z w części południowej (sandrowej) powierzchniowy (rozległe kompleksy leśne).

Najwartościowsze pod względem ekologicznym struktury przyrodnicze objęte są różnymi formami ochrony przyrody lub planowane są do objęcia ochroną

Wszystkie ww. elementy osnowy ekologicznej gminy wymagają ochrony w sensie terytorialnym oraz działań pielęgnacyjnych (podtrzymanie aktualnego stanu), restytucyjnych (przywracanie naturalnego stanu struktur przyrodniczych) i rewaloryzacyjnych (wzrost bioróżnorodności, zmiana funkcji). Osnowa ekologiczna gminy może być wzmocniona przez poprawę ciągłości przestrzennej (wprowadzenie nowych elementów i eliminacja barier antropogenicznych) oraz przez wzbogacenie bioróżnorodności.

3.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Opracowano na podstawie opracowania „Studium wartości, zagrożeń i kształtowania środowiska kulturowego” oraz „Archeologiczne studium kulturowe” Przedsiębiorstwo Powierniczo-Wykonawcze „GLOB” z Gdańska, 2002r.

Rys historyczny

Sulęczyno i okolice podobnie jak całe Pojezierze Kaszubskie, ukształtowane zostało w epoce lodowcowej. Gleby są tu mało urodzajne, głównie piaski gliniaste, piaski zmieszane ze żwirem i kamieniami. Często występują tereny torfowe z niewielkimi oczkami wodnymi, co nadaje okolicy niezwykłego piękna krajobrazowego. Większe skupiska leśne występują w południowej i zachodniej części gminy, w północnej pola uprawne o słabych glebach. Na całym obszarze występują różnej wielkości jeziora, od północy jezioro Gowidlińskie, o okolicach wsi Sulęczyno jez. Węgorzyno i na południu jez. Mausz oraz wiele małych jeziorzek usianych w całej gminie.

W okresie historycznym, za panowania książąt pomorskich, okręg sulecki podlegał kasztelanii chmielńskiej. W czasach panowania Zakonu Krzyżackiego, w latach 1308 – 1466 Sulęczyno należało do wójtostwa mirachowskiego. Po przyłączeniu Pomorza do Polski ziemia sulecka administracyjnie podlegała starostwu mirachowskiemu, a od 1634 roku do nowo utworzonego starostwa parchowskiego. Po zagarnięciu Pomorza przez Prusy, po pierwszym rozbiórce Polski w 1772 roku, okręg sulecki należał do prowincji Prusy Zachodnie (Westpreussen) do Kamery Wojen i Domen w Kwidzynie, czyli do tzw. Rejencji Kwidzyńskiej. W 1818 roku został utworzony powiat kartuski i gmina Sulęczyno nieprzerwanie do 1975 roku leżała w jego granicach. Od 1996 roku Sulęczyno ponownie jako gmina weszła w skład powiatu kartuskiego.

Przynależność do kościoła katolickiego kształtowała się różnie na przestrzeni wieków. Pierwotnie ziemia sulecka należała do diecezji kołobrzesckiej, od 1124 roku do diecezji kujawskiej. W 1821 roku lewostronna część Pomorza przyłączona została do diecezji chełmińskiej. Sulęczyno od XVII w. aż do drugiej połowy XX wieku, do czasu utworzenia nowej parafii w Mściszewicach było jedyną wsią parafialną w gminie. Od 1992 roku obie parafie – Sulęczyno i Mściszewice, weszły do nowo erygowanej diecezji pelplińskiej (kościół w Węsiarach należy do parafii sulęczyńskiej). Wsie i osady w gminie należą do parafii sulęczyńskiej i mściszewickiej, ale niektóre miejscowości leżące na obrzeżach gminy wchodzą w skład parafii w Gowidlinie, Klukowej Hucie czy Parchowie.

Osadnictwo

Cenne zabytki archeologiczne świadczą o długich tradycjach osiedleńczych na terenie gminy Sulęczyno. Lasy, duża ilość zbiorników wodnych, pagórkowaty teren stwarzały dogodne warunki dla zakładania osad ludzkich. W okresie historycznym, za panowania książąt pomorskich proces osiedleńczy był wolniejszy niż na innych terenach Pomorza np. w dolinie rzeki Wisły, Wierzycy czy w okolicach nadmorskich. W czasach osadnictwa stałego, kiedy uprawa roli i hodowla bydła były podstawowym czynnikiem gospodarowania, tu nie było warunków na zakładanie dużych wsi ze względu na słabe gleby i duże zalesienie. Pierwsze lokacje wsi miały miejsce w XIV wieku, aczkolwiek nazwa wsi Sulęczyno pojawiła się w dokumentach już w 1224 r. Sulęczyno uzyskało przywilej lokacyjny na prawie chełmińskim w 1365 roku, Zdunowice w 1356 roku na prawie polskim, Węsiory w 1360 przypuszczalnie na prawie chełmińskim, w XIV wieku w dokumentach wymienia się nazwę wsi Żakowo. W XV wieku pojawiają się w źródłach krzyżackich wsie: Mściszewice – przypuszczalnie wieś na prawie polskim, Podjazzy i Kistowo jako wsie rycerskie. Rozwój osadnictwa na większą skalę nastąpił w XVII – XVIII wieku, oprócz takich wsi jak Borek czy Kołodzieje, powstało wiele osad jedno lub wielodworczych. Zakładano w okolicach większych wsi folwarki, które z czasem wyodrębniły się i funkcjonowały jako samodzielne osady np. Czarlino, Augustowo, Chojna. W XIX i XX wieku nadal powstawały samotnicze zagrody na rozparcelowanych dawnych majątkach. Wiele takich osad pozostało do dziś ze swoimi własnymi nazwami np. Bębny, Końska Głowa, Skoczkowo w okolicach wsi Mściszewice, czy Borowiec, Węsierska Huta, Zarębiska przy Węsiarach, lub Nowe Pole, Nowy Dwór, Zagóry, Sucha przy wsi Sulęczyno. Wśród osad i wybudowań były folwarki, zagrody chłopskie, osady leśne i młyńskie. Samotnicze zagrody, czy osady są zazwyczaj otoczone zielenią wysoką przyzagrodową i na pagórkowatym, bezleśnym terenie przedstawiają się niezwykle malowniczo w krajobrazie. Na koniec można zacytować Lzydora Gulgowskiego, który w 1924 roku pisał tak: „Powiat Kartuski przedstawia Kaszubską Szwajcarię i jest znany już od dawna jako najpiękniejsza część Kaszub. Urocze wzgórze, rozległe

las i ciche jeziora dają obraz czarujący..." i „Krajobraz kaszubski można nazwać światem wysokich krzyży, między ludem Bożą Męką nazwanych. Figura jest wyrabiana z drzewa lub żelaza, czasem jest wykonana wprost artystycznie”. Należy dodać, że oprócz krzyży przydrożnych zachowała się tradycja stawiania kapliczek Maryjnych, które od dawna występują przy drogach i na prywatnych posesjach.

W gminie są obecnie trzy kościoły w tym dwa parafialne: w Sulęczynie założony w XVII wieku i Mściszewicach w latach 20. XX wieku oraz nowy kościół w Węsiarach w tym dwa parafialne W Sulęczynie i w Mściszewicach. W Sulęczynie kościół wraz z plebanią i kaplicą cmentarną stanowił jeden harmonijny zespół kościelny, niestety w ostatnim czasie plebanię strawił pożar i pozostały tylko fundamenty. W całej gminie są dwa czynne cmentarze katolickie - w Sulęczynie założony w drugiej połowie XIX wieku i w Mściszewicach z pierwszej poł. XX wieku. Cmentarz ewangelicki w Sulęczynie założony w połowie XIX wieku, od 1945 roku jest nieczynny, zachowało się wiele nagrobków, ale cmentarz jest zaniedbany i częściowo zdewastowany.

Gminna Ewidencja Zabytków

W 2007r. sporządzono Gminną Ewidencję Zabytków. Zostało do niej wpisanych 131 obiektów. Do niniejszego opracowania dołączono spis obiektów figurujących w GEZ.

Wartości środowiska kulturowego

Poniższa tabela zbiorcza zinwentaryzowanych wartości środowiska kulturowego przedstawia elementy przestrzeni kulturowej i krajobrazowej wymagające ochrony w zapisach studium. Tabela pochodzi z dotychczasowego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ocena dziedzictwa kulturowego przestrzeni wykonana była niezwykle dokładnie, w związku z czym nie straciła na aktualności.

Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański

L. p.	wieś	Przysiółki, osady, wybudowania	Wiek powstania i charakter	układ przestrzenny	tradycyjna struktura przestrzenna	Uwarunkowania	Stan zachowania		Waloryzacja	Wnioski	Postulaty do planu (ochrony)
							układu	struktury			
1.	BOREK		XVII wieś szlachecka	układ ulicowy	zagrody wielobudynkowe usytuowane wzdłuż ulicy wiejskiej, domy o ustawieniu szeroko- i wąskofrontowym	1. dom z 2 poł. XIX w. mieszkalny w zagrodzie nr 10 nr rej. nr A-1025 z dn. 15.02.88r. 2. Dom mieszkalny nr 14 nr rej. A-1024 z dn. 15.02.1988r	wysoki	średni, Dom nr 14 nie istnieje, domy przebudowane i zmodernizowane	Wartościowe elementy struktury	Wartościowe elementy struktury do zachowania i adaptacji	Rewaloryzacja układu i struktury
2.		Borek Kamienny (Wydmuchowo)	XX folwark z osadą	folwark	ślady zab. folwarku z aleją dojazdową + zabudowa zagrodowa	brak	niski	Zły stan techniczny zabudowy tradycyjnej	wartościowa aleja dojazdowa	do zachowania i pielęgnacji	układ zabudowy do ew. rekompozycji
3.	BUKOWA GÓRA		p. XVII wieś szlachecka	układ placowo-ulicowy - widlica	Zabudowa zagrodowa, zagrody duże wielobudynkowe o zróżnicowanym układzie	brak	wysoki	przekształcona, i cz. wymieniona – nowa arch. mieszkaniowa często dysharmonijna	Wartościowy krajobrazowo układ wsi o zdeformowanej strukturze	Układ do zachowania i adaptacji	przywrócenie i kontynuowanie tradycji budowlanej zabudowy mieszkalnej
4.	KISTOWO		XV majątek i wieś chłopska	Układ komunikacyjny wsi przekształcony	Zespół dworsko-folwarczny i wieś chłopska z małymi, nieregularnymi zagrodami, przy dworze jedna zagroda większa		średni	Wysoki - zachowany dwór i budynki gosp. folw., zachowane poj. tradycyjne budynki mieszkalne (w tym drewn.) i gospodarcze; kapliczka	Wartościowe elementy struktury (dwór i folwark, pozostałości parku, zagroda nr 23)	Układ i wartościowa struktura do zachowania i adaptacji	Wskazana rekompozycja i uczytelnienie układu założenia dworsko-folw.

Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański

5.		Bielawki	XVIII osada	zabudowa skupiona	Zespół zagród, w tym jedna większa	Zagroda nr 3 (dom stodoła, 2 obory, chlewik, lamus, drewnitnia)	wysoki	Zły stan techniczny obiektów zabytkowej zagrody nr 3, postępująca degradacja i wymiana substancji w pozostałych zagr.	Zespół zagrody o wysokiej wartości architektoniczno-etnograficznej w skali gminy	Zagroda nr 3 do zachowania i odtworzenia	Objęcie zagrody nr 3 ścisłą ochroną konserwatorską, przywrócenie i kontynuowanie regionalnej tradycji budowlanej
		Kistówko	XVII przysiółek	układ ulicowy zabudowany jednostronnie	regularny szereg zagród wielobudynkowych o średniej wielkości, część bud. mieszkaln. usytuowanych szczytowo do drogi		wysoki	Stan zachowania dobry, zabudowa częściowo wymieniona lub zmodernizowana	Wartościowy krajobrazowy zespół zabudowy	Do zachowania i adaptacji	Nakaz kontynuowania regionalnej tradycji budowlanej
6.		Chojna	XVIII Przysiółek szlachecki i wybudowania	układ nieregularnym	Przysiółek - zespół dużych zagród	Zagroda drewniana nr 60 (dom, stodoła, obora z chlewem, drewnitnia)	wysoki	Wysoki stopień zachowania budownictwa ludowego przy znacznej dekompozycji struktury osady przez wprowadzenie zabudowy nowej, dysharmonijnej	Zespół o wysokiej wartości architektoniczno-etnograficznej	Do zachowania i adaptacji	Objęcie zagrody nr 60 ścisłą ochroną konserwatorską, zakaz wprowadzania form obcych dla regionu i nakaz kontynuowania regionalnej tradycji budowlanej
7.	KOŁODZIEJE		XVII, folwark	zabudowa skupiona i wybudowania	zespół małych zagród, dwu-, trzybudynkowych o różnorodnych układach	Dom mieszkalny i budynki gospod. w zagrodzie nr 16	wysoki	Budownictwo ludowe zachowane w ok. 50%, w średnim i złym stanie technicznym zagroda nr 16 nie istnieje	Wysoka wartość architektoniczno-etnograficzna zachowanej zabudowy tradycyjnej,	Do zachowania i adaptacji	Nakaz kontynuowania regionalnej tradycji budowlanej

Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański

8.	MŚCISZE WICE		p. XV, wieś szlache cka	układ ulicowy, rozwinięty wzdłuż ulic bocznych	Zabudowa tradycyjna różnorodna pod względem wielkości i rozplanowania zagród, brył, formy i materiałów budynków mieszkalnych; Kościół z cmentarzem oraz plebanią w miejscu d. majątku szlachec- kiego; w centrum szkoła z bud. gospod.	<i>układ ruralistyczny wsi</i>	wysoki	Średni - częściowa wymiana substancji i modernizacja bud. mieszk., zachowane poj. obiekty w trad. zagrodach, nowa architektura często dysharmonijna	Wartościowy historycznie i krajobrazowo układ wsi o częściowo zdeformowanej strukturze	Układ wsi do bezwzględnej zachowania, struktura do uporządkowa- nia i rewalory- zacji	sporządzenie planu szczegółowego zagosp. przestrz. i rewaloryzacji wsi wraz ze studium hist. i krajobrazowym
9.		Augustowo	XIX (1864) folwark	Zagrody rozproszone w rozłogu pól	Folwark o dużych budynkach gospodarczych ze starodrzewem i wielobudynkowe zagrody w rozłogu pól	<i>Założenie d. folwarku nr 112/113 (stodoła, chlew i obora, ogrodzenie kamienne, starodrzew) i sąsiadująca od wsch. zagroda (dom, stodoła, obora, chlew, bud. gosp., kamienne ogrodzenie siedliska)</i>	wysoki	d. folwark (112/113) zachował budynki gosp. o tradycyjnej formie i konstrukcji, dom przebudowany; zachowana kompletna zagroda w sąsiedztwie, obie z ogrodz. kamiennym, stan techn. średni	Dwie zagrody o wybitnym walorze architektoniczn o- etnograficznym i krajobrazowym,	Zagrody do bezwzględnej zachowania	Konserwacja i rewaloryzacja zespołów zagród

Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański

10.		Bębny, Gliniewo, Golica Końska Głowa, Lewinowo, Opoka, Puck Skoczkowo, Szerzawa	XIX - XX małe folwarki i wybudo w.	Zagrody rozproszone w rozłogu pól							
11.	PODJAZY		XV	wieś szlachecka, ukł. nieregularny dost. do topografii	Duże zagrody wielobudynkowe poszlacheckie i małe chłopskie, szkoła, bud. karczmy i kapliczka w centrum wsi	Zespół ruralistyczny wsi	wysoki	Zachowane pojedyncze zagrody mniejsze i pojedyncze budynki we wszystkich typach zagród	Wartościowy historycznie i krajobrazowo układ wsi o częściowo zdeformowanej strukturze	Układ wsi do bezwzględnej o zachowania, struktura do uporządkowa- nia i rewalory- zacji	sporządzenie planu szczegółowego zagosp. przestrzennego i rewaloryzacji wsi wraz ze studium hist. I krajobrazowym
12.		Amalka	XV, XIX Młyn i folwark	układ nieregularny	zespół folwarczny i przymłyński o dyżych kubaturach		wysoki	Zachowane obiekty młyńskie (bez urządzeń) i przymłyńskie oraz bud. gospodarcze folwarku	Zespół wartościowy historycznie i krajobrazowo	Do zachowania i adaptacji	
13.		Widna Góra	XIX osada rozpros- zona	Zagrody rozproszo- ne w rozłogu pól	Przewaga dużych, wielobudynkowych zagród			Wysoki stopień zachowania budownictwa ludowego	Zespół o wysokiej wartości krajobrazowej i etnograficznej	Do zachowania i adaptacji	Nakaz kontynuowania tradycji budowlanej regionalnej

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

14.	SULĘCZY NO		XIII	duża wieś placowo- ulicowa - widlica	Zabudowa małomiasteczkowa w centrum, pozostałości zabudowy zagrodowej na obrzeżach, kościół z plebanią, 2 cmentarze z kaplicą, tartak, nad jeziorem zespół dworsko- parkowy Zielony Dwór	1. Zespół ruralistyczny 2. <i>kościół par. p.w. św. Trójcy</i> 3. <i>cmentarz katolicki z kaplicą</i> 4. <i>zespół dworsko- parkowy Zielony Dwór</i>	wysoki	Zabudowa często zdekomponowana o niejednorodnym charakterze, dobrze zachowany zespół dworsko-parkowy	Zespół o wysokiej wartości historycznej i dużym znaczeniu krajobrazowym	Układ wsi do bezwzględnej o zachowania, struktura do uporządkowa- nia i rewalory- zacji, zespół dworsko- parkowy, cmentarz z kaplicą i kościół do objęcia ścisłą ochroną konserwatorsk ą	sporządzenie planu szczegółowego zagosp. przestrzennego i rewaloryzacji wsi wraz ze studium hist. I krajobrazowym, uzupełnienie wpisów do rejestru zabytków
15.		Kłodno	XVII, folwark	Dwa zespoły tradycyjnych zagród	Zagrody duże, wielobudynkowe			Zachowane układy zagród i pojedyncze obiekty o tradycyjnej formie	Zespół znaczący dla historycznego krajobrazu kulturowego	Do zachowania i adaptacji	Nakaz kontynuowania tradycji budowlanej regionalnej
16.		Nowe Pole, Nowy Dwór, Sucha, Ustka, Zagóry	XVIII- XX w. osady leśne, małe folwarki	Małe zespoły i pojedyncze duże zagrody	Zagrody wielobudynkowe			Zachowane tradycyjne układy zagród i pojedyncze budynki tradycyjnego budownictwa	Zespoły znaczące dla krajobrazu kulturowego gminy	Do zachowania i adaptacji	Nakaz kontynuowania tradycji budowlanej regionalnej

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

17.	WĘSIORY		XIV	duża wieś placowa – owalnica nieregul.	Zabudowa mieszkalna zagrodowa, zagrody średnie i małe, o różno-rodn. rozplanowaniu przeważa dom o wysokim dachu dwuspadow. w szerokofrontowym usytuowaniu	<i>zespół ruralistyczny</i>	wysoki	wysoki stopień zachowania tradycyjnego budownictwa w tym drewn.,	Układ i zabudowa o wysokiej wartości historyczno-krajobrazowej i etnograficznej	Do bezwzględ- nego zachowa- nia układu i tra- dycyjnej struk- tury zabudowy	Wymóg sporządzenia szczegółowego planu zagospodarowa- nia przestrzennego i rewaloryzacji w oparciu o studium historyczno- architektoniczne i krajobrazowe
18.		Czarlino, (Osikło)	XVIII majątek i folwark	Dwa sąsiadujące ze sobą folwarczki, jeden z małym założeniem dworsko-parkowym prawdopodobnie powstałe w wyniku podziału majątku i mała osada	Zabudowania o dużych kubaturach, w centrum założenia staw nad nim kapliczka i kuźnia, trzy mniejsze zagrody z kapliczką	<i>Założenie dworsko-folwarczne z parkiem</i>	wysoki	znaczny stopień zachowania struktury zabudowy całego zespołu	Zespół o wysokiej wartości histo- ryczno-krajobra- zowej	Założenie majątku do bezwzględ- nego zachowania, osady i folwarku do zachowania i adaptacji	Opracowanie planu realizacyjnego zagospo- darowania zespołu dworskiego i osady z folwarkiem
19.		Małe Zdunowice	XVII Osada leśna		Zespół zagród bez układu			Zabudowa zdekomponowana	Zespół o walorach krajobrazo- wych		
20.		Ogonki	XVIII osada		Zespół zagród o luźnym układzie			Zachowane pojedyncze obiekty zabudowy trady- cyjnej	Zespół o walorach krajobrazo- wych		

Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański

21.		Zdunowice	XIV Leśniczówka i osada leśna		Tradycyjne układy zagród						
22.	ŻAKOWO		XIV, XVIII wieś chłopska i folwark	Zespół zagród o swobodnym układzie wzdłuż drogi wiejskiej	Zagrody średnie, wielobudynkowe, dom w ustawieniu szerokofront.		wysoki	struktura w dużym stopniu wymieniona i zmodernizowana przy zachowaniu formy tradycyjnej	Wieś o walorze znaczącym dla krajobrazu kulturowego gminy	Do zachowania i adaptacji	Kontynuacja tradycyjnych form architektonicznych
23.		Bigusewo (Boguszewo , Gagowiec, Pikowo, Pałęczko	XVII – XIX Osada i wybudowanie	Pojedyncze zagrody							Kontynuacja tradycji miejsca

LEGENDA:

Uwarunkowania:

pogrubione – wpis do rej.

Kursywa – postulowane do wpisu

W dotychczasowym dokumencie studium dużo obiektów i obszarów, w tym cenne układy ruralistyczne miejscowości postulowane były do objęcia ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytków nieruchomości województwa. Obecnie polityka ochronna w tym zakresie ze strony Urzędu Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków uległa zmianie i postuluje on objęcie ochroną cennych obiektów i układów poprzez ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Konieczna jest również weryfikacja zasięgów tych obszarów postulowanych do ochrony, będzie to możliwe właśnie na etapie sporządzania planów miejscowych.

Archeologia

Na terenie gminy zarejestrowano 33 stanowiska archeologiczne. Należą do nich obiekty o własnej formie krajobrazowej: grodzisko (Podjazy), cmentarzyska kurhanowe (Sulęczyno, Węsiory, Bukowa Góra, Mściszewice).

Na terenie gminy już od połowy XIX wieku prowadzono badania wykopaliskowe. Dotychczas nie przeprowadzono na terenie gminy szczegółowej inwentaryzacji w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski. Dotychczasowe rozpoznanie wynika z badań wykopaliskowych i ratowniczych. Wskazuje ono na intensywne osadnictwo pradziejowe na obszarze gminy. Dotyczy to zwłaszcza rejonów jezior i ścieków wodnych.

Obiekty archeologiczne zostały na trwałe wpisane w krajobraz kulturowy gminy i podobnie jak zabytki architektury, muszą być chronione.

Doświadczenia gminy Sulęczyno są dobrym przykładem promowania terenu poprzez zagospodarowanie i popularyzację stanowisk archeologicznych (Węsiory).

Poniższa tabela zawiera zestawienie zinwentaryzowanych w gminie Sulęczyno stanowisk archeologicznych.

Lp	Miejscowość	Charakter obiektu	Chronologia	Uwagi
1.	Sulęczyno	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	
2.	Sulęczyno	cmentarzysko kurhanowe	chronologia nieokreślona	
3.	Sulęczyno	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	
4.	Sulęczyno	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	
5.	Podjazy	osada otwarta	wczesne średniowiecze	teren w znacznym stopniu zabudowany domami letniskowymi
6.	Podjazy	grodzisko	wczesne średniowiecze	Dec. nr 10/Archeol. z dnia 11.11.1947
7.	Mściszewice	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	Dec. nr 403/Archeol. z dnia 22.03.1985
8.	Mściszewice	cmentarzysko kurhanowe	epoka brązu	Dec. nr 160/Archeol.z dnia 21.11.1971
9.	Mściszewice	cmentarzysko płaskie (?)	wczesna epoka żelaza	
10.	Mściszewice	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	
11.	Mściszewice	cmentarzysko kurhanowe	chronologia nieokreślona	
12.	Bukowa Góra	cmentarzysko kurhanowe (?)	chronologia nieokreślona	
13.	Węsiory	cmentarzysko kurhanowe i z kręgami kamiennymi	okres wpływów rzymskich	Dec. nr 6/Archeol. z dnia 05.09.1947
14.	Węsiory	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	Dec. nr 234/Archeol. z dnia 06.12.1972
15.	Węsiory – Borowiec	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	
16.	Węsiory –	osada otwarta	chronologia	

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

	Borowiec		nieokreślona	
17.	Węsiory – Borowiec	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	
18.	Węsiory – Borowiec	osada otwarta	chronologia nieokreślona	
19.	Węsiory	osada otwarta	wczesna epoka żelaza	teren częściowo zabudowany domkami letnisko – wymi
20.	Węsiory – Borowiec	huta szkła	chronologia nieokreślona	
21.	Węsiory – Borowiec	osada otwarta	chronologia nieokreślona	
22.	Węsiory – Borowiec	osada otwarta	chronologia nieokreślona	
23.	Węsiory	huta szkła	XVII-XVIII wiek	
24.	Żakowo	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	Dec. nr 433/Archeol.z dnia 18.12.1987
25.	Sulęcyno	punkt osadnictwa (osada?)	chronologia nieokreślona	
26.	Węsiory	strefa osadnictwa	obiekt wielokulturowy	
27.	Borek	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	Badania ratownicze w latach 1991-1993
28.	Borek	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	Badania ratownicze w roku 1993
29.	Borek	punkt osadnictwa	wczesna epoka żelaza	
30.	Borek	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	
31.	Borek	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	
32.	Podjazzy	osada otwarta	wczesne i późne średniowiecie – cze	teren w znacznym stopniu zabudowany domkami letniskowymi
33.	Skoczkowo	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	
34.	Żakowo	cmentarzysko kurhanowe	chronologia nieokreślona	

objaśnienia do tabeli :

grodzisko

miejsce dawnego grodu warownego , w miejscu którego zachowały się widoczne na powierzchni ślady wałów i fosy.

osady, punkty osadnicze cmentarzyska

w miejscach tych pod powierzchnią ziemi istnieje możliwość natrafienia na obiekty archeologiczne (jamy, groby, paleniska).

chronologia :

- epoka brązu - 1700 lat p.n.e. – 650 p.n.e.
- wczesna epoka żelaza - 650 - początek n.e.
- okres wpływów rzymskich - początek n.e. – VI wiek n.e.
- wczesne średniowiecze - VI – XII wiek n.e.

zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulęcyno
UWARUNKOWANIA

- średniowiecze - XII – XV wiek n.e.

Zagrożenia dziedzictwa archeologicznego

Podstawowym zagrożeniem dla obszarów stanowisk, obszarów i stref ochrony archeologicznej są :

- prace ziemne, w trakcie których może dojść do naruszenia oraz zniszczenia warstw i obiektów archeologicznych zalegających pod powierzchnią ziemi. Są to takie prace jak: parcelacje, zabudowa, melioracje, wodociągi , itp. Dla stanowisk położonych w lasach zagrożeniem jest karczunek drzew i orka leśna.
- zagrożeniem może być też ingerencja w krajobraz poprzez zabudowę terenów otaczających obiekt archeologiczny, np. w przypadku grodziska i cmentarzysk kurhanowych.

3.5. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia

Ocena warunków zamieszkiwania

Według GUS w końcu 2007 r. na terenie gminy Sulęcyno było

o łącznej powierzchni użytkowej	1146 mieszkań
o liczbie	108,315 m²
	5218 izb,

Liczba mieszkań w gminie Sulęcyno przeliczona na 1000 mieszkańców jest niższa od średniej dla wszystkich gmin wiejskich województwa pomorskiego i znacząco odbiega od przeciętnej dla województwa pomorskiego natomiast jest zbliżona do porównywanej gminy Chmielno. Średnia wielkość mieszkania w gminie jest mniejsza od mieszkań w gminie Chmielno ale większa jak w gminach wiejskich województwa.

Gmina Sulęcyno - wskaźniki zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych na tle województwa i gminy porównywanej

Wyszczególnienie	Liczba mieszkań na 1000 ludności	Przeciętna powierzchnia w m ² użytkowa na osobę	Przeciętna liczba osób		Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania
			na mieszkanie	na izbę	
Województwo pomorskie	334,3	22,9	3,0	0,8	68,5
Gminy wiejskie woj. pomorskiego	263,6	22,8	3,8	0,9	86,3
Gmina Sulęcyno	232,0	21,9	4,3	0,9	94,5
Gmina Chmielno	222,5	24,8	4,5	0,9	111,2

Wskaźniki warunków zamieszkiwania wyrażone przeciętną liczbą osób na mieszkanie i na izbę są w przypadku gminy Sulęcyno zbliżone do warunków w gminach wiejskich woj. pomorskiego, jak i gminy Chmielno.

Warunki zamieszkiwania w gminie nie można uznać za zadawalające ze względu na brak samodzielności zamieszkiwania; na 10 mieszkań przypada około 12

zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulęcyno **UWARUNKOWANIA**

gospodarstw, co oznacza, że w co piątym mieszkaniu są dwa gospodarstwa domowe. Wprawdzie wskaźniki zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych z kolejnych spisów powszechnych wskazują na stałą poprawę warunków zamieszkiwania, to stwierdzenia tego nie można odnieść do liczby gospodarstw domowych w jednym mieszkaniu. Wskaźnik ten nie maleje, a nawet jak wykazał ostatni spis rośnie.

Zestawiając liczby mieszkań oficjalnie oddanych na terenie gminy w latach 2004-2008 (wg GUS - 35) z liczbą zawartych w tym czasie w gminie małżeństw (208) nasuwa się wniosek, że tylko około 17% zawartych w tych latach małżeństw miałyby teoretycznie szansę na własne mieszkanie.

Wyszczególnienie	NSP 1970	NSP 1978	NSP 1988	NSP 2002	2007
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	195,2	210,2	220,0	222,4	232,0
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²	58,5	64,3	76,5	92,9	94,5
Przeciętna powierzchnia użytkowa na osobę	11,4	13,5	16,8	20,7	21,9
Przeciętna liczba osób na mieszkanie	5,12	4,75	4,54	4,50	4,31
Przeciętna liczba osób na izbę	1,45	1,26	1,10	0,99	0,95
Liczba gospodarstw domowych w jednym mieszkaniu	1,10	1,13	1,11	1,18	

Stopień wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej

Na ocenę warunków zamieszkiwania wpływa poziom wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej; wyraża się to udziałem ludności korzystającej z sieci wodociągowej, gazowej i kanalizacji. Na terenach wiejskich dodatkowo informuje się o długości sieci.

Wodociągi:

- długość czynnej sieci rozdzielczej – 84,5 km, połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – 892,
- długość czynnej sieci kanalizacyjnej - 13,1 km
- połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – 290

Wyposażenie mieszkań zamieszkiwanych w gminach wiejskich województwa pomorskiego oraz Sulęcyno i Chmielno

Wyszczególnienie	gminy wiejskie woj. pom.	gmina Sulęcyno	gmina Chmielno
Wodociąg	96,5	96,4	98,5
Łazienka	85,2	83,8	86,3
centralne ogrzewanie	69,5	73,0	76,3
gaz z sieci	5,2	-	-

Z tabeli wynika, że poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną (wodociąg, kanalizację itd.) w gminie Sulęcyno nie jest jeszcze 100-procentowy. Jest on zbliżony do stopnia wyposażenia przeciętnej dla gmin wiejskich województwa i niższy niż w gminie Chmielno.

Usługi dla ludności

Oświata i wychowanie

Wychowanie przedszkolne

W roku szkolnym 2007/08 na terenie gminy Sulęcyno do samorządowego przedszkola uczęszczało 119 dzieci z czego 51 to sześciolatki. Ponadto w 2 szkołach podstawowych znajdują się oddziały „O”.

Na koniec 2008 r. w gminie było (wg GUS) 198 dzieci w wieku 3-5 lat, a 6-latków – 72. Poziom uczestnictwa w opiece przedszkolnej dzieci z grupy wiekowej 3-5 wynosił zatem 34%. Jest to wskaźnik wyższy niż w wielu gminach lecz ze względu na potrzebę wyrównywania szans edukacyjnych dzieci wiejskich niezadowolający.

Szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne

Na terenie gminy Sulęcyno w roku szkolnym 2007/2008 działało 5 szkół podstawowych wszystkie podporządkowane są samorządowi gminnemu oraz 2 gimnazja łącznie dysponują one 52 pomieszczeniami szkolnymi w tym 37 salami lekcyjnymi. Młodzież uczy się w 35 oddziałach. Do szkół podstawowych uczęszczało 406 dzieci. Dodatkowo 14 do „O”. W gimnazjach podporządkowanych również samorządowi gminnemu uczyło się 212 uczniów. Średnio w szkołach tych na jeden oddział przypada 17,7 uczniów.

Nazwa szkoły	Miejscowość	Liczba				
		uczniów	oddziałów	nauczycieli	sale lekcyjne	
Zespół Szkół w Sulęczynie Szkoła Podstawowa	Sulęcyno	160	14	33	9	boisko świetlica
Gimnazjum		167				
Zespół Szkół w Mściszewicach Szkoła Podstawowa	Mściszewice	103	9	20	10	boisko świetlica
Gimnazjum		45				
Szkoła Podstawowa w Podjazach	Podjazzy	44	5	11	6	
Oddział „O”		10				
Szkoła Podstawowa w Węsiorych	Węsiory	56	6	13	6	
Szkoła Podstawowa W Borku Kamiennym	Borek Kamienny	43	4	8	6	sala gimnastyczna niepełnowymiarowa
Oddział „O”		4				

Wszystkie szkoły podstawowe posiadają pracownie komputerowe, w tym około 80% z nich podłączone jest do Internetu. Liczba uczniów przypadający na 1 komputer w

szkołach podstawowych wynosi 13,1 a w gimnazjach 17,8. Współczynnik solaryzacji w gminie zarówno dla szkół podstawowych jak i gimnazjów wynosi około 90%

Ochrona zdrowia

Zakłady Opieki Zdrowotnej

Mieszkańców gminy obsługuje Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Sulęczynie. Znajdują się w nim poradnie świadcząca podstawową opiekę lekarską; poradnia ogólna' dziecięca, ginekologiczna i stomatologiczna. Z bardziej specjalistycznych usług lekarskich chorzy korzystają w przychodniach w Kartuzach i trójmieście

Apteki

Na terenie gminy obecnie działa 1 apteka.. Na koniec 2008 na aptekę przypadało:

województwo pomorskie	3433 mieszkańców
powiat karuski	4388 mieszkańców
gminy wiejskie	6366 mieszkańców
gmina Sulęczyno	5056 mieszkańców.

Żłobki

Na terenie gminy nie ma żłobka.

Ośrodki pomocy społecznej

Na terenie gminy działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulęczynie. Zajmuje się on głównie rozdziałem zasiłków stałych i okresowych oraz, zasiłki celowe), realizując trzy ustawy w ramach zabezpieczenia społecznego:

- Ustawa o pomocy społecznej
- Ustawa o świadczeniach rodzinnych.
- Ustawa o pomocy uprawnionym do alimentów

Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2008 r. na terenie gminy wynosiła 179 rodzin co odpowiada 778 osobom. Wielkość ta stanowi około 15% społeczeństwa gminy i należy raczej do niższych w porównaniu z innymi gminami.

Na terenie Sulęczyna znajduje się także Dom Opieki Społecznej w którym przebywa około 15 pensjonariuszy.

Obiekty kultury

Gminny Ośrodek Kultury

Główna działalność kulturalna skupia się wokół Gminnego Ośrodka Kultury w Sulęczynie

W placówce działa dziecięco-młodzieżowy folklorystyczny zespół pieśni i tańca oraz teatr tańca. Ponad ośrodek organizuje: spotkania okolicznościowe, festyny, prezentacje i przeglądy twórczości dziecięcej .

Biblioteki

Gmina Sulęczyno posiada bibliotekę. Korzysta z niej około 830 czytelników z zapisanych 1300. Księgozbiór stanowi około 18.5 tys. woluminów. W okresie letnim dodatkowo przybywa około 80 czytelników spośród wczasowiczów.

W bibliotece można skorzystać z Internetu i czytelni czasopism (około 30 tytułów). Organizuje się tu lekcje biblioteczne, spotkania z pisarzami, wystawy oraz zima zajęcia dla dzieci.

Na terenie gminy nie ma kina, teatru ani muzeum.

Obiekty sakralne

Na terenie gminy znajdują się dwie parafie rzymskokatolickie:

- Świętej Trójcy w Sulęczynie
- Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Mściszewicach

Na jedną parafię przypada średnio 2,5 tys. mieszkańców gminy.

Przy obu parafiach znajdują się czynne cmentarze.

Baza noclegowa

Gmina Sulęczyno należy do najpiękniejszych gmin turystycznych województwa pomorskiego. Są tu bardzo dogodne warunki do uprawiania sportu i turystyki.

Walory te wpływają na rozkwit bazy noclegowej głównie w kwaterach prywatnych, gospodarstwach agroturystycznych, ośrodkach wypoczynkowych i polach namiotowych.

Wykaz ośrodków wypoczynkowych:

- Ośrodek Wypoczynkowo – Rehabilitacyjny „Milo – Mausz” – Ostrów Mausz
- Chata „Baryła” – Zdunowie
- Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy „Leśny Dwór” – Sulęczyno
- Ośrodek Wypoczynkowy P. W. i K. – Kłodno
- Ośrodek Wypoczynkowy „Podróżnik” – Sulęczyno
- Ośrodek Wypoczynkowy „Bartek” – Kłodno
- Ośrodek Wypoczynkowy „IPN” – Kłodno
- Wypoczynek u Mietka – Kłodno
- Ośrodek Campingowy T. Matuszkiewicz – Sulęczyno

Trzy pierwsze to ośrodki całoroczne, reszta sezonowe. Na obecną chwilę zarejestrowanych jest w gminie oficjalnie 9 kwater agroturystycznych. Jednak przypuszcza się, że w rzeczywistości jest ich znacznie więcej (działają nieoficjalnie). Dodatkowe atrakcje turystyczne w gminie to: Ścieżka dydaktyczna - przełom Słupi w Sulęczynie i Kamienne kręgi w Węsiarach

Obiekty sportowe i rekreacyjne

Gmina Sulęczyno posiada obiekt sportowy w którym mieszczą się dwie hale 36 na 18 i 18 na 14 m i siłownia. Ponadto na terenie gminy znajdują się 2 boiska piłkarskie z zapleczem socjalnym i minitrybunami. Przy wszystkich szkołach istnieją boiska przyszkolne.

3.6. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Zagrożenia przyrodnicze

Do istotnych zagrożeń naturalnych należą przyrodnicze zjawiska katastroficzne. W warunkach przyrodniczych Polski naturalne zjawiska katastroficzne mogące mieć wpływ na bezpieczeństwo i działalność ludzi oraz na twory ich działalności to głównie

powodzie, ruchy masowe wierzchniej warstwy litosfery i ekstremalne stany pogodowe. Dwóm pierwszym zjawiskom można przeciwdziałać przez świadome kształtowanie środowiska w postaci zabezpieczeń przeciwpowodziowych (regulacja odpływu ze zlewni przez działania hydrotechniczne i z zakresu struktury użytkowania terenu, wały przeciwpowodziowe, poldery itp.) oraz stabilizacji stoków (działania biologiczne, techniczne i biotechniczne). Ekstremalne stany pogodowe powodują okresową destabilizację funkcjonowania społeczno-gospodarcze, a przeciwdziałanie im polega na sprawnej organizacji społeczności zamieszkującej dany teren.

Zagrożenie powodziowe

W ujęciu prawnym obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią obejmują (Art.82.1 ustawy „Prawo wodne” z dnia 18 lipca 2001 r. - tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późniejszymi zmianami):

- 1) *tereny między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska,*
- 2) *obszar pasa nadbrzeżnego w rozumieniu ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej,*
- 3) *strefę przepływów, wezbrań powodziowych określoną w planie zagospodarowania przestrzennego na podstawie studium, o którym mowa w art. 79 ust. 2. (...)*

Zgodnie z art. 79, ust. 2 ustawy (...) dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej sporządza studium ochrony przeciwpowodziowej, ustalające granice zasięgu wód powodziowych o określonym prawdopodobieństwie występowania oraz kierunki ochrony przed powodzią (...).

Dla rzeki Słupi i jej dopływów wyznaczone zostały obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w opracowaniu: „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych rzeki Słupi i jej głównych dopływów” (2004.). W ww. opracowaniu w punktach kontrolnych na rzece Słupi i jej dopływach określone zostały rzędne wody o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% (woda stuletnia) i 10% (woda dziesięcioletnia) oraz przedstawiony został zasięg obszarów zalewowych wodą powodziową o prawdopodobieństwie wystąpienia 1% i 10% (zał. kartogr. 3). Obszar gminy położony jest częściowo w ich zasięgu.

Zagrożenie powodziowe dotyczy przede wszystkim terenów w dnie doliny Słupi i obrzeży jezior. Istnieje również niebezpieczeństwo osunięć skarp i zboczy przy deszczach nawalnych (intensywnych ulewach).

Zagrożenie ruchami masowymi

Zagrożenie morfodynamiczne na obszarze gminy ma znaczenie lokalne i głównie potencjalne. Duże wysokości względne i nachylenia zboczy dolin stwarzają zagrożenie morfodynamiczne zwłaszcza przy występowaniu naprzemian warstw utworów piaszczystych i gliniastych. Potencjalne zagrożenie potęgować mogą niewłaściwe lokalizacje obiektów, brak roślinności na stokach i występowanie sztucznych podcięć zboczy (skarp).

Wg „Rejestracji i inwentaryzacji naturalnych zagrożeń geologicznych na terenie całego kraju (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych)” oraz informacji zawartych w „Programie ochrony środowiska powiatu kartuskiego” (2008) na terenie gminy Sulęcyno nie występują zarejestrowane tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Powszechnym zagrożeniem w warunkach środowiska przyrodniczego Polski są ekstremalne stany pogodowe, jak bardzo silne wiatry, długotrwałe, intensywne opady

deszczu lub śniegu. Zapobieganie ekstremalnym stanom pogodowym jest niemożliwe a likwidacja skutków jest kwestią organizacyjną.

Obiekty stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnych awarii

Na obszarze gminy Sulęcyno nie ma:

- zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
- zakładów o dużym ryzyku;

w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej z późniejszymi zmianami. (Dz. U. z 2002 r. Nr 58, poz. 535 i Dz. U. z 2006 r. Nr 30, poz. 208).

Na terenie gminy nie występują instalacje i urządzenia, w których mogą być stosowane substancje niebezpieczne w ilościach grożących powstaniem poważnej awarii przemysłowej.

Istotnym źródłem potencjalnego zagrożenia są wypadki i awarie w transporcie drogowym materiałów niebezpiecznych. Na obszarze gminy Sulęcyno może ono dotyczyć:

- transportu cysternami samochodowymi: etyliny, oleju napędowego i gazu propan-butan (do stacji paliw), oleju opałowego (do kotłowni) i gazu propan-butan w butlach,
- stacji paliw – potencjalne zagrożenie wybuchem.

Żadna z miejscowości na terenie gminy Sulęcyno nie jest zgazyfikowana przewodowo.

Wielkość i struktura bezrobocia

W końcu czerwca 2009 roku w gminie Sulęcyno było zarejestrowanych 139 bezrobotnych. Przeszło 60% ogółu bezrobotnych stanowiły kobiety. Młodzi ludzie w wieku do 24 lat stanowią 45% bezrobotnych a długotrwale bezrobotni 40% i jest to stosunkowo wysoki procent.

Stopa bezrobocia w gminie kształtuje się poniżej średniej wojewódzkiej i wynosi obecnie około 6,3%.

Struktura bezrobotnych w gminie Sulęcyno w połowie roku 2009 w zależności od poziomu wykształcenia przedstawiała się w sposób następujący:

wykształcenie: wyższe	5,0 %
policyjne i średnie zawodowe	32,4%
średnie ogólnokształcące	19,4%
zasadnicze zawodowe	20,1%
podstawowe i niepełne podstawowe	23,0%.

Ze statusu bezrobotnego najczęściej korzystają osoby o niskim wykształceniu – osoby te chętniej niż wyżej wykształcone pracują w szarej strefie. Ta konstatacja w znacznym stopniu podważa wiarygodność danych o bezrobociu.

Liczba bezrobotnych w gminie Sulęcyno w ostatnich latach

Rok	Ogółem	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Kobiety	
			Liczba	%
2003	331	12,6	166	50,2
2004	350	12,9	180	51,4

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

2005	337	12,1	190	56,4
2006	278	9,7	176	63,3
2007	166	5,7	110	66,3
2008	125	4,2	73	58,4
30.06.2009	139	4,6	84	60,4

Z statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Kartuzach wynika, że mimo znacznego udziału ludzi młodych (w wieku do 24 lat) w ogólnej liczbie bezrobotnych procent maleje. To zjawisko jest prawdopodobnie związane z emigracją zarobkową. Niepokojący natomiast jest fakt feminizacji bezrobocia, co spowodowane jest słabą dostępnością do miejsc pracy w gminie i trudnością pogodzenia prowadzenia domu z dojazdami do odległej pracy.

3.7. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

Wnioski do zmiany sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu

Potrzeby rozwoju gminy określono na podstawie wniosków złożonych w sprawie zmian dotychczasowego sposobu użytkowania i zagospodarowania terenu.

Poniższa tabela obejmuje część wniosków osób fizycznych i prawnych, które były składane w Urzędzie Gminy w latach 2001-2008r. Wnioski te zostały wstępnie pozytywnie zweryfikowane do uwzględnienia w opracowaniach planistycznych, a nie mogły być załatwione w postaci wydania decyzji o warunkach zabudowy.

Lp.	Data wpływu wniosku	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek
A.1.	24.04.2006r.	Marek Zaczek Ul. Ojcowska 12 80-146 Gdańsk	Zmiana przeznaczenia działki z leśnej na letniskową	Dz. nr 167 obręb Borek
A.2	24.08.2007r.	Krzysztof Jaskulski Os. Wybickiego 13/35 83-300 Kartuzy	Teren pod zabudowę letniskową lub mieszkaniową	Dz. nr 112/71 obręb Borek
A.3	19.11.2004r.	Marek Koziestańskiul. Myśliwska 27c/3 81-572 Gdynia	Zmiana przeznaczenia działki z leśnej na letniskową	Dz. nr 112/67 obręb Borek
A.4	07.09.2004r.	Stanisław i Maria Łałak Ul. Bama 27/18 81-381 Gdynia	Zmiana przeznaczenia działki z leśnej na letniskową	Dz. nr 122/8 obręb Borek
A.5	20.10.2003r.	Tomasz Lidke Ul. Kołodrzeńska 65L/10 80-396 Gdańsk-Oliwa	Zmiana przeznaczenia działki z rolnej na budowlaną	Dz. nr 105/89 obręb Borek
A.6	27.01.2009r.	Krzysztof Gościniak Ul. Słoneczna 24B 05-126 Stanisławów Pierwszy	Zmiana przeznaczenia działki na budownictwo mieszkaniowe (ew. rekreacyjne)	Dz.nr 6/4 obręb Bukowa Góra
A.7	21.11.2008r.	Zbigniew i Elżbieta Koźmińscy Ul. SzarychSzeregów23A 81-471 Gdynia	Zmiana przeznaczenia działki na budownictwo mieszkaniowe	Dz.nr 71/47 obręb Kłodno
A.8	25.07.2008r.	Eugeniusz Kaczmarek Danuta Łajewska Elżbieta Bielicka Katarzyna Długińska	Zmiana przeznaczenia działki na budownictwo letniskowe (7 działek budowlanych)	Dz.nr 71/56 Obręb Kłodno

**Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański**

		Arkadiusz Wielgosz Edward Kaczmarek Agnieszka Lautenbach Ul. Wczasowa9 83-000 Pruszcz Gdański		
A.9	25.03.2009r.	Maria Kierbic 83-321 Mściszewice 121A	Zmiana przeznaczenia działki na budownictwo mieszkaniowe	Dz. nr 325 Obręb Mściszewice
A.10	08.08.2008r.	Krzysztof Regliński Ul. Kościarska 36 83-340 Sierakowice	Zmiana przeznaczenia terenu (rola i pastwisko) pod kopaliny odkrywkowe	Dz. nr 532/2 Obręb Mściszewice
A.11	04.07.2008r.	Urszula Bielińska Ul. Nowodworska 3 83-251 Pinczyn	Zmiana przeznaczenia działki na budownictwo mieszkaniowe i las	Dz. nr 461 obręb Mściszewice
A.12	07.07.2006r.	Danuta Zalewska	Zmiana przeznaczenia działki na	Dz. nr 441/1 obręb Mściszewice
A.13	29.06.2004r.	Andrzej Wiczowski Golica Obręb Mściszewice	Zmiana przeznaczenia działki na budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne	Dz. nr 24/3 obręb Mściszewice
A.14	23.06.2004r.	Dominika Płaczowska Ul. Tamka 34A/10 80-627 Gdańsk	Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych V iVI kl. na działkę rekreacyjną	Dz.nr 45/42 obręb Mściszewice
A.15	11.05.2004r.	Ewa i Antonii Treder Węsiory 58a 83-320 Sulęczyño	Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych PsV na działki budowlane	Cz. dz.nr 46/39obręb Mściszewice
A.16	26.02.2002r.	Regina i Andrzej Stencel	Zmiana przeznaczenia działki na budownictwo mieszkaniowe	Dz.nr 694/2, 693/2, 692/4, obręb Mściszewice
A.17	19.02.2002r.	Danuta i Alfons Kożyczkowscy Al. Zwycięstwa 41 83-320 Sulęczyño	Zmiana przeznaczenia działki na budownictwo letniskowe	Dz. nr 506/2 Obręb Podjazy
A.18	05.08.2008r.	Brunon Jareczk Podjazy 35 83-320 Sulęczyño	Zmiana przeznaczenia działki na teren rekreacyjno-budowlany	Dz. nr 448/3 Obręb Podjazy
A.19	25.07.2008r.	Barbara i Zbigniew Kowalscy Lubeka, Bergstr.16 Adres do koresp.: Aneks Biuro nieruchomości Ul. Gdańska 3/2 83-400 Kościerzyna	Zmiana przeznaczenia działki na cele mieszkalne	Dz. nr 307 Obręb Podjazy
A.20	15.09.2004r.	Wojciech Kopacz Ul. Kolonia Zręby 15/27 80-133 Gdańsk	Zmiana przeznaczenia działki na teren rekreacyjny	Dz. nr 157/5 Obręb Podjazy
A.21	30.04.2004r.	Dariusz Wenta Gowidlino 94, 83-341 Gowidlino	Zmiana przeznaczenia działki na budownictwo mieszkaniowo-rekreacyjne	Dz. nr 9/6 Obręb Podjazy
A.22	06.04.2004r.	Marian Falkowski Kołodzianie 8 83-320 Sulęczyño	Podział działki z wydzieleniem działek budowlanych (mieszkaniowych i letniskowych)	Dz. nr 87 Obręb Sucha
A.23	04.11.2004r.	Maciej Bocheński Ul.Tataczana 8B/4 81-591 Gdynia Zygmunt Moś Ul. Lilii Wenedy186/3 80-419 Gdańsk	Zmiana przeznaczenia działki pod jednorodzinną zabudowę mieszkaniowo-letniskową	Dz. nr 182 Obręb Sulęczyño
A.24	06.05.2003r.	Szczepan Stencel Ul. Brzozowa55 83-320 Sulęczyño -Wybudowanie	Zmiana przeznaczenia działki z rolnej na działki rzemieślnicze	Dz. nr 53/7 Obręb Sulęczyño
A.25	06.03.2007r. 22.09.2004r.	Marian Porzych Ul. Częstochowska 5/3 80-180 Gdańsk	Zmiana przeznaczenia działki pod zabudowę letniskową	Dz. nr 605 Obręb Sulęczyño
A.26	20.09.2001r.	Anna Rychert 83-320 Sulęczyño 18	Zmiana przeznaczenia działki na działki rekreacyjne i budowlane	Dz.nr 174/2 Obręb Sulęczyño
A.27	15.05.2009r.	Maria i Brunon Butowscy Węsiory 22B 83-320 Sulęczyño	Zmiana przeznaczenia działki pod zabudowę mieszkaniową	Dz.nr 71 Obręb Węsiory
A.28	14.03.2008r.	S.J. Wroński Ul. Słoneczna1 83-307 Kiełpino	Zmiana przeznaczenia działki na żwirownię z towarzyszącą infrastrukturą	Dz.nr 271, 275, 272, 261, 3172/4, 262/1, 264/1,

**Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański**

				3172/3 oraz cz.dz. 265, 267, 268, 270, 274 obręb Węsiory
A.29	20.01.2009r.	Feliks Cieszyński Borowiec 69c 83-320 Sulęcyno	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe i rzemieślnicze	Dz. nr 355/12 obręb Węsiory
A.30	01.02.2008r.	Mirosław Marciński Reskowo 70A 83-334 Miechucino	Zmiana przeznaczenia działki na zwirownię	Dz.nr 533 obręb Węsiory
A.31	17.09.2004r.	Roman Leyk Węsiory 59 83-320 Sulęcyno	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe	Dz.nr 325/1 obręb Węsiory
A.32	11.06.2004r.	Dagmara Pawlak Al. Zwycięstwa 38 83-320 Sulęcyno	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo agroturystyczne	Dz.nr 223/3 obręb Węsiory
A.33	11.05.2004r.	Wojciech Naczek Ul. Polna 28 83-340.....	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe	Dz.nr 292/6 obręb Węsiory
A.34	24.03.2003r.	Sławomir Domaszek Węsiory 39 83-320 Sulęcyno	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe	Dz.nr 54/4 obręb Węsiory
A.35	12.07.2002r.	R.J.A.Z.K. Gostkowscy Węsiory 51 83-320 Sulęcyno	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowo - rzemieślnicze	Dz.nr 67 obręb Węsiory
A.36	14.08.2001r.	Teresa Guźniaczek Ul. Narutowicza 3/8 84-200 Wejherowo	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe	Dz.nr 152 obręb Węsiory
A.37	17.01.2001r.	Stanisław Richert Ul. Szpitalna 41/3 83-332 Dzierżążno	Zmiana przeznaczenia działki na teren rekreacji zbiorowej i indywidualnej	Dz.nr 21/57 obręb Węsiory
A.38	26.05.2009r.	Elżbieta Matusiewicz Ul. Paprykowa 13D/11 81-589 Gdynia	Zmiana przeznaczenia działki teren rekreacji zbiorowej	Dz.nr 3252 Obręb Zdunowice
A.39	14.10.2008r.	Barbara i Dariusz Anelik Żakowo 15 i 15A 38-320 Sulęcyno	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe	Dz.nr 70/1 Obręb Żakowo
A.40	29.12.2003r.	Marian Krefft Żakowo Wyb. 8 83-320 Sulęcyno	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe	Dz.nr 15/3 Obręb Żakowo
A.41	21.05.2001r.	Jarzy Kuczkowski Żakowo 18 83-320 Sulęcyno	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe	Cz.Dz.nr 103/2 Obręb Żakowo
A.42	21.10.2005r.	Nadleśnictwo Lipusz Ul. Brzozowa 2 83-424 Lipusz	Zmiana przeznaczenia działek pod zalesienie	Dz.nr 178/2 obręb Węsiory, Dz.nr 125/2, 125/1, 125/3, 126 obrab Sucha, Dz.nr 202/5 obrab Kłodno, Dz.nr 252, 241 obrab Zdunowice,
A.43	20.08.2004r.	Nadleśnictwo Lipusz Ul. Brzozowa 2 83-424 Lipusz	Zmiana przeznaczenia działek pod zalesienie	Dz.nr 175, 176, obrab Węsiory, Dz.nr 155 obrab Kłodno, Dz.nr 569/3 obrab Podjazdy,

Poniższa tabela obejmuje ZESTAWIENIE WNIOSKÓW OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH (złożone po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania projektu zmiany studium) rozstrzygniętych przez Wójta Gminy w zakresie uwzględnienia w projekcie studium w dniu 22 lipca 2009r. – kolorem szarym zaznaczono wnioski wstępnie pozytywnie rozstrzygnięte przez Wójta Gminy, postulowane do uwzględnienia w projekcie studium.

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

Lp.	Data wpływu wniosku	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek
WNIOSKI OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH (złożone po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania projektu zmiany studium)				
1.	01.06.2009r.	Wichert Stanisław Węsiory 54c 83-320 Sulęczyño	Zmiana części działki z budowlanej na usługowo- rzemieślniczą	Cz. dz.nr 248/27 obręb Węsiory
2.	27.05.2009r.	Koszalka Kazimierz Ul. Kubusia Puchatka 2 83-340 Sierakowice	Teren pod budownictwo mieszaniowe	Dz.nr 60/3 i cz. 53/3 obręb Borek
3.	28.05.2009r.	Marciński Mirosław Reskowo 70a 83-334 Miechucino	Teren pod budownictwo mieszaniowe	Dz.nr 72/1 obręb Bukowa Góra
4.	28.05.2009r.	Stefan i Teresa Jażdzewscy Podjazzy 3 83-320 Sulęczyño	Teren pod budownictwo mieszaniowe i zagrodowe	Dz.nr 501/2 obręb Podjazzy
5.	29.05.2009r.	Bronk Arkadiusz Węsiory 13 83-320 Sulęczyño	Teren pod budownictwo rekreacyjno-turystyczno-usługowe	Dz.nr 39/22 obręb Węsiory
6.	29.05.2009r.	Barbara Anna Chuderewicz Adres do koresp. Ul. Mieszka I 68/3 76-200 Słupsk	Teren pod rekreację	Dz.nr 103/15 obręb Kłodno
7.	01.06.2009r.	Knabe Helena Ul. Rycarza Blizbora 28/9 80-177 Gdańsk	-Dz. nr 3-pod zabudowę mieszaniową, -dz.nr 1/1 przeznaczona pod zabudowę letniskową -dz. nr 505 pod zabudowę mieszaniową	Dz.nr 3, 1/1 obręb Bukowa Góra Dz.nr 505 obręb Sulęczyño
8.	01.06.2009r.	Sural Ryszard Ul. Skłodowskiej 21/A/3 83-400 Kościerzyna	Teren pod zabudowę letniskową bądź mieszkaniową	Dz.nr 6/3 obręb Bukowa Góra
9.	29.05.2009r.	Genowefa i Tadeusz Kreft Ul. Stroma 8 83-320 Sulęczyño	-Dz. nr 137/1-pod zabudowę mieszaniowo-usługową, -dz.nr 57 przeznaczenie związane z działalnością produkcyjno- usługową (wydobycie żwiru i produkcja elementów betonowych) oraz możliwość zabudowy mieszkaniowej	Dz.nr 137/1, 57 obręb Sulęczyño
10.	29.05.2009r.	Tuszyński Włodzimierz Ul. Szyprów 2E/1 80-335 Gdańsk	Zmiana przeznaczenia terenu z	Cz. dz. nr 43/44 obręb Węsiory
11.	20.05.2009r.	Pobłocki Czesław Kłodno 6 83-320 Sulęczyño	Adaptacja istniejącego budynku mieszkalnego na pokoje do wynajęcia i usługi małej gastronomii	Dz.nr 69/1 obręb Kłodno
12.	26.05.2009r.	Wspólnota Domków Letniskowych „SUMINY” Sumin 77-124 Parchowo	Teren przeznaczony pod rekreację zbiorową	Cz. dz. nr 252 obręb Zduńowice
13.	15.07.2008r.	Deptala Tadeusz Ul. Opolska 7D/6 80-395 Gdańsk	Teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową	Cz. dz nr 391/3 Obręb Podjazzy
14.	27.05.2009r.	Sławomira i Bogdan Szela Lemany 46 83-341 Gowidłino	Teren przeznaczony na cale budowlane	Dz.nr 42/8 Obręb Borek
15.	27.05.2009r.	Gawin Marian Ul. Promyka 6 83-320 Sulęczyño	Teren przeznaczony na cale budowlane zgoda dotyczy zabudowy letniskowej	Dz. nr 126/4 i cz. 126/6 obręb Zakowo
16.	27.05.2009r.	Bronk Bogdan Ul. Gdynska 7/1 83-330 Żukowo	Teren przeznaczony na usługi i działalność o charakterze turystycznym i rekreacyjnym	Cz.dz.nr 146/11 obręb Borek
17.	19.05.2009r.	Barbara i Dariusz Anzlik Żakowo 15	Prośba o usunięcie projektowanego cmentarza	Dz.nr 133/11 Obręb Zakowo

**zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Gminy Sulęczyño
UWARUNKOWANIA**

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

		83-320 Sulęcyno	(tereny sąsiednie są przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową)	
18.	18.05.2009r.	Współwłaściciele działki nr 71/56 w Kłodnie Adres do koresp. Kaczmarek Edward Ul. Pilotów 20E m.5 80-460 Gdańsk-Zaspa	Teren pod budownictwo lotniskowe	Dz.nr 71/56 Obręb Kłodno
19.	13.05.2009r.	Głuszek Zbigniew Ul. Witolda 18a 81-532 Gdynia	Teren pod zabudowę rekreacyjną (domek lotniskowy)	Cz. dz.nr 71/83 Obręb Kłodno
20.1		Gmina Sulęcyno	parking	Dz. nr 215/2 Obręb sulęcyno
20.2			Zieleń parkowa	Dz. nr 249, 278/1 Obręb sulęcyno
20.3			Plac przy starej szkole	Dz.nr 321/1, 322 Obręb sulęcyno
20.4			Usługi, tertak	Dz.nr 16/4 obręb Kłodno
20.5			Usługi, parking	Dz.nr 50 Obręb Węsiory
20.6			Rzemiosło, usługi z zab. mieszkaniową	Dz.nr 74 Obręb Węsiory
20.7			Budownictwo mieszkaniowe	Dz.nr 141/6 Obręb Węsiory
20.8			Budownictwo mieszkaniowe	Cz. Dz.nr 141/3 Obręb Węsiory
20.9			Teren rekreacyjny, usługi turystyki	Dz.nr 247/3 Obręb Węsiory
21.	03.06.2009r.	Synak Andrzej Ul. Fundamentowa5c/130 80-298 Gdańsk	Teren przeznaczony na całe wypoczynkowo-sportowe (hotel, restauracja, sale bankietowe)	Dz.nr 399/3 Obręb podjazdy
22.	02.06.2009r.	Gostkowski Stanisław Ul. Szydlicka 28 83-320 Sulęcyno	Teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową	Dz.nr 133/1 Obręb Sulęcyno
23.	02.06.2009r.	Jażdżewski Andrzej Ul. Świerkowa 17 83-320 Sulęcyno	Teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową zgoda dotyczy zabudowy lotniskowej	Dz.nr 13/2 Obręb Sulęcyno
24.	02.06.2009r.	Jażdżewski Andrzej Ul. Świerkowa 17 83-320 Sulęcyno	Teren przeznaczony pod zabudowę lotniskową (kemping)	Cz.dz.nr 65/1 Obręb Sulęcyno
25.	01.06.2009r.	Kreft Józef Sucha 3 83-320 Sulęcyno	Teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową	Dz.nr 140, 142 Obręb Sucha
WNIOSKI ORGANÓW WŁAŚCIWYCH DO UZGADNIANIA I OPINIOWANIA PROJEKTU STUDIUM (odpowiedź na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania projektu zmiany studium – wnioski nie wymagają rozstrzygnięcia Wójta Gminy, organy są zobowiązane do współpracy przy sporządzaniu projektu studium przez cały okres jego sporządzania)				
26.	25.05.2009r.	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego Departament Rozwoju Regionalnego i przestrzennego Ul. Okopowa 21/27 80-810 Gdańsk	Opracowania regionalne –pismo DRRP.III.JP.7323-1080/06 z 15.12.2006r -informacje i wnioski Zarządu Woj. Pomorskiego	Obszar całej gminy
27.	05.06.2009r.	Operator Gazociągów przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Gdańsku Adr.do koresp.: ul. Wałowa 41/43 80-858 Gdańsk	IGP/TT-2/436/2009	
28.	18.05.2009r.	Zarząd Województwa Pomorskiego Ul. Okopowa 21/27 80-810Gdańsk	-DRRP.III.MB.7326-353/09	Obszar całej gminy
	27.05.2009r.		Pismo TR.14-601-(43)/09	

zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Sulęcyno
UWARUNKOWANIA

**Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański**

29.	15.05.2009r.	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków W Gdańsku Ul.Kotwiczników20 80-881 Gdańsk	Pismo ZP.4171/3372/2009	Obszar całej gminy
30.	18.05.2009r.	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku	Pismo BZK.II.7041/88/09	Obszar całej gminy
31.	22.05.2009r.	Telekomunikacja Polska S.A.	Pismo STTNREDU/427/09	Obszar całej gminy
32.	01.06.2009r.	Starostwo Powiatowe w Kartuzach Wydział Rolnictwa i Ochrony Środowiska Ul.Dworcowa 1 83-300 Kartuzy	Pismo R.MK.7534-15/09	Obszar całej gminy
33.	29.05.2009r.	Pomorska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Gdańsku Ul. Wałowa 41/43 80-858Gdańsk	Pismo EA/376/2009	Obszar całej gminy
34.	28.05.2009r.	Muzeum Archeologiczne w Gdańsku Ul.Mariacka 25/26 80-958 Gdańsk	Pismo 5352/0555/2009	Obszar całej gminy
35.	10.06.2009r.	Wojewódzki Sztab Wojskowy Gdańsk	Pismo 2568/09	
WNIOSKI OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH (złożone po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzania projektu zmiany studium)				
36.	16.06.2009r.	Drywa Andrzej Ul.WojskaPolskiego34 83-340 Sierakowice	przeznaczenie terenu: tereny rekreacyjne, zabudowa pensjonatowo-hotelowo-gastronomiczna, obsługa turystyczna	Dz.nr 213/5, 213/6, 213/7 Obręb Kistowo
37.	12.06.2009r.	Gańska Krystyna 83-321 Mściszewice 44A	Teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową	Dz.nr 566 obręb Mściszewice
38.		Bartelik Irena Stężycza	Teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową	Dz.nr 355/19 Obręb Węsiory

Poniższa tabela przedstawia WNIOSKI OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH (złożone w trakcie sporządzania projektu zmiany studium)

Lp.	Data wpływu wniosku	Nazwisko i imię, nazwa jednostki organizacyjnej i adres	Treść wniosku	Oznaczenie nieruchomości, której dotyczy wniosek
B.1.	20.07.2009r.	Małgorzata i Arkadiusz Formela Ul. Metalowa 20e/1 81-146 Gdynia	Zmiana przeznaczenia działki pod rekreację	Dz. nr 71/4 obręb Sulęczyno
B.2.	30.06.2009r.	Ewa i Eugeniusz Hinca Żakowo 83-320 Sulęczyno	Zmiana przeznaczenia działki pod zabudowę rekreacyjną	Dz. nr 74/81 Obręb Żakowo
B.3.	18.06.2009r.	Edmund Kulaszewicz Amalka 71 83-320 Sulęczyno	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne	Dz. nr 135/93 Obręb Żakowo
B.4.	23.06.2009r.	Andrzej Zalewski 83-321 Mściszewice 14a	Zmiana przeznaczenia działki pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne	Dz. nr 567 Obręb Mściszewice
B.5.	04.08.2009r.	Klasa Władysław Sulęczyno 19 83-320 Sulęczyno	Zmiana przeznaczenia części działki pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną	Dz. nr 446/17 obręb Sulęczyno
B.6.		Urząd Gminy Sulęczyno	Teren przeznaczony pod budynki jednorodzinne z usługą służącą	Dz. nr 232/1 obręb Kistowo

**zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Gminy Sulęczyno
UWARUNKOWANIA**

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

			zabudowie mieszkaniowej	
B.7		Marciński Mirosław Reskowo 70a 83-334 Miechucino	Teren przeznaczony pod żwirownię	Dz.nr 72/1 obręb Bukowa Góra
B.8			Teren przeznaczony pod żwirownię	Dz.nr 870 obręb Bukowa Góra
B.9			Teren przeznaczony pod rekreację indywidualną	Dz.nr 71/57, 71/58 obręb Kłodno
B.10		Sławomir Domaszek	Teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową	Dz.nr 54/4 obręb Węsiory
B.11		Urząd Gminy Sulęcyno	Teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową	Dz.nr 125 obręb Sulęcyno

Wszystkie wnioski uwidocznione w powyższych zestawieniach zaznaczono graficznie na planszy uwarunkowań 1:10000 oraz zaznaczono, z zachowaniem powyższej numeracji, na mapach ewidencyjnych w skali 1:5000 (materiały archiwalne studium).

Wśród wszystkich zebranych wniosków wnioskodawcy chcieliby zmienić przeznaczenie gruntów z rolnego na nierolnicze w większości z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe i letniskowe. Nawet przy założeniu wzrostu liczby mieszkańców w najbliższych latach potrzeby wyrażane przez właścicieli gruntów są zbyt wysokie jak na realne potrzeby i możliwości finansowe Gminy.

Generalnie wnioski te są powodowane chęcią zbycia terenów rolnych, których uprawa w ocenie właścicieli jest nieopłacalna. Zazwyczaj brak jest konkretnego nabywcy czy inwestora, a ewentualna realizacja zabudowy na tych terenach, gdyby były one potencjalnie budowlane trudna jest do prognozowania w czasie.

Część wniosków, z racji obowiązujących nowych przepisów dotyczących ochrony środowiska, ochrony przyrody, nie będzie mogła być uwzględniona.

Nie jest koniecznym spełnianie wszystkich wniosków o sporządzanie mpzp, pamiętać należy, że to gmina kształtuje samodzielnie swoją politykę przestrzenną (studium) i samodzielnie (ale w granicach przepisów prawa) przesądza w planach miejscowych o sposobach i zasadach zagospodarowywania i zabudowy terenów.

Zazwyczaj też to właśnie gmina ponosi największe koszty skutków uchwalenia planu miejscowego (zobowiązania dot. infrastruktury komunalnej, ew. roszczenia o odszkodowania, wykupy, zamiany gruntów), nie licząc samych bezpośrednich kosztów ich sporządzania (mapy, opracowania wyjściowe np. ekofizjografia, koszt planu i prognoz), które wprost obciążają budżet gminy.

Nawet tzw. renta planistyczna rzadko pozwala na uzyskanie korzyści przewyższających poniesione lub niezbędne do poniesienia nakłady.

Nie ma zatem obowiązku spełniania życzeń czy żądań prywatnych właścicieli terenów czy inwestorów, o ile nie jest to korzystne dla gminy, z punktu widzenia jej celów działania.

W obecnym stanie prawnym, część z wniosków, jakie jeszcze się pojawiają, jest realizowana poprzez procedury indywidualnych decyzji wżt – dotyczy to wniosków dla terenów bezpośrednio sąsiadujących z już zabudowanymi działkami, przy drogach, z dostępem do uzbrojenia inżynieryjnego, jako że dla większości terenów nie będzie już wymagana zgoda na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze (np. klasy V, VI) .

Generalnie wszystkie wnioski złożone do zmiany lub sporządzenia planu miejscowego, dla których nie jest możliwe wydanie decyzji wz, (a zatem także niektóre sprawy, dla których opracowano wcześniej decyzje odmowne) wymagają wyprzedzającej zmiany, aktualizacji studium. Korzystniej zatem jest połączyć złożone

***zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Gminy Sulęcyno
UWARUNKOWANIA***

wnioski do planu położone w sąsiedztwie i ustalić wspólne zasady zabudowy i zagospodarowania terenu dla całego obszaru, poprzedzając je odpowiednim zapisem w dokumencie studium.

Wszystkie wnioski są szczegółowo analizowane i dostosowywane do możliwości realizacyjnych gminy, głównie budżetu. Najważniejsze jest zabezpieczenie środków na uzbrojenie terenów inwestycyjnych, przynajmniej w części umożliwiającej ubieganie się o finansowanie zewnętrzne.

3.8. Stan prawny gruntów

Podstawowa struktura własności gruntów w gminie wg ewidencji przedstawia się następująco (stan na dzień koniec 2008r.)

	rodzaj własności	powierzchnia gruntów [ha]	% w ogólnej powierzchni
1	własność Skarbu Państwa	3802	29,0%
2	własność Skarbu Państwa, w użytkowaniu wieczystym	0	0%
3	własność komunalna	121	0,9%
4	własność komunalna w użytkowaniu wieczystym	25	0,02%
5	własność powiatu	2	--
6	własność powiatu w użytkowaniu wieczystym	0	0%
7	własność województwa	0	0%
8	własność województwa w użytkowaniu wieczystym	0	0%
9	własność spółdzielni	1	--
10	własność prywatna osób fizycznych	9113	69,6%
11	własność kościołów i związków wyznaniowych	25	0,02%
12	własność spółek prawa handlowego	11	0,01%
	RAZEM	13146	100%

		(w tym powierzchnia wyrównawcza 46)	
--	--	---	--

W gminie przeważa własność prywatna osób fizycznych, są to w większości grunty wchodzące w skład gospodarstw rolnych. Z gruntów Skarbu Państwa przeważają grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. Poniżej 1% stanowią grunty komunalne, w skład których wchodzi głównie grunty pod obiektami komunalnymi (oświata, usługi komunalne, itp.) oraz drogami gminnymi. Pozostałe grunty łącznie stanowią około 0,5% wszystkich gruntów w gminie.

3.9. Występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Ustawa o ochronie przyrody

W granicach gminy Sulęczyno spośród form ochrony przyrody w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. 2004 r., Nr 92, poz. 880 z późn. zm.), występują:

- Gowidliński Obszar Chronionego Krajobrazu;
- obszar Natura 2000:
 - obszar mający znaczenie dla Wspólnoty¹ - „Mechowiska Sulęczyńskie” PLH220017 (na obszarze gminy);
- 4 pomniki przyrody;
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

W bezpośrednim sąsiedztwie gminy od zachodu znajduje się rezerwat przyrody „Jeziorka Chośnickie”, który jednocześnie stanowi obszar Natura 2000 - obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Jeziorka Chośnickie” PLH 220012.

W zasięgu gminy Sulęczyno znajduje się ponadto niewielki fragment otuliny Kaszubskiego Parku Krajobrazowego (północno-wschodni skraj obszaru gminy), a od zachodu obszar gminy sąsiaduje z otuliną Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Gowidliński Obszar Chronionego Krajobrazu

Obszar o powierzchni 14736,00 ha utworzony został na mocy Rozporządzeń Woj. Gdańskiego w 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Gdańskiego Nr 27, poz. 139 i z 1998 r. Nr 59, poz. 294). Podstawowym walorem krajobrazu jest bardzo rozbudowana sieć hydrograficzna z licznymi jeziorami, z których dwa Gowidlińskie i Mausz należą do największych na Pojezierzu Kaszubskim

¹ Projektowany specjalny obszar ochrony siedlisk, zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji, który w regionie biogeograficznym, do którego należy, w znaczący sposób przyczynia się do zachowania lub odtworzenia stanu właściwej ochrony siedliska przyrodniczego lub gatunku będącego przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także może znacząco przyczynić się do spójności sieci obszarów Natura 2000 i zachowania różnorodności biologicznej w obrębie danego regionu biogeograficznego; w przypadku gatunków zwierząt występujących na dużych obszarach obszarem mającym znaczenie dla Wspólnoty jest obszar w obrębie naturalnego zasięgu takich gatunków, charakteryzujący się fizycznymi lub biologicznymi czynnikami istotnymi dla ich życia lub rozmnażania.

Obszary Natura 2000²

*Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Mechowiska Sulęczyńskie” PLH220017
(zatwierdzony przez KE 13.11.2007 r.)*

Obejmuje kompleks źródliskowych oraz przejściowych torfowisk alkalotroficznych (podścielonych osadami gytii wapiennej) i naturalnych zespołów łąk hydrofilnych. W zasięgu obszaru proponowane jest utworzenie rezerwatu przyrody.

Obszar charakteryzuje się dobrze zachowanymi zbiorowiskami torfowiskowymi, m. in. najlepiej zachowanym w regionie torfowiskiem nawapiennym. Ponad 90% obszaru zajmują rodzaje siedlisk (6 zidentyfikowanych) z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Znajdują się tu stanowiska kilku gatunków storczykowatych i innych rzadkich gatunków roślin naczyniowych. Spośród nich, 2 gatunki znajdują się na Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Typy siedlisk wymienione w Załączniku I to:

- 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne;
- 7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*);
- 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*;
- 7210 torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*);
- 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne).

Podstawowym zagrożeniem dla obszaru jest osuszanie terenu.

*Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Jeziorka Chośnickie” PLH 220012
(zatwierdzony przez KE 13.11.2007 r.)*

Obejmuje kompleks torfowiska wysokiego typu kopułowego (bałtyckiego), z siedmioma wodnymi zbiornikami o charakterze dystroficznym i mineralnymi wyniesieniami w strefie wododziałowej Słupi i Łupawy (pokrywa teren rezerwatu przyrody Jeziorka Chośnickie).

Torfowisko porośnięte jest częściowo borami i brzezunami bagiennymi. Mineralne wyniesienia pokrywają zbiorowiska leśne: kwaśna dąbrowa, kwaśna buczyna i bory sosnowe. Walorem tego obszaru są zbiorowiska mszarów przejściowotorfowiskowych wokół jezior dystroficznych, dobrze zachowane fitocenozy boru bagiennego i brzeziny bagiennych. Blisko dwadzieścia typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG zajmuje ponad 60% obszaru. Stwierdzono tu stanowiska wielu rzadkich, torfowiskowych roślin zarodnikowych i naczyniowych.

Typy siedlisk wymienione w Załączniku I:

- 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi;
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*;
- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne;
- 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*);
- 6120 Ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*);

² Na podstawie www.mos.gov.pl/natura2000 (stan na lipiec 2009).

- 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea* i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków;
- 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe);
- 7120 Torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji;
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*);
- 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*;
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*);
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)
- 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*)
- 9190 Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*)
- 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe)
- Główne zagrożenia dla obszaru stanowią: odwadnianie i osuszanie.

Użytek ekologiczny

Użytek ekologiczny „Żurawie Krzyki” (nr 284 w rejestrze województwa pomorskiego) ustanowiony został Rozporządzeniem Nr 49 Wojewody Pomorskiego z dnia 6 marca 2006 r. w sprawie ustanowienia użytków ekologicznych (Dz. Urz. Woj. pom. Nr 37 poz. 753).

Użytek ekologiczny obejmuje pozostałości złoża torfowego wraz ze zbiornikiem wodnym, na którym zachowały się zbiorowiska roślinne typowe dla mezotroficznych torfowisk przejściowych oraz szereg chronionych i rzadkich gatunków roślin. Jest to również ostoja chronionych ptaków wodno-błotnych. Stwierdzono tam także obecność licznych populacji chronionych płazów. Ochrona prawna ma zabezpieczyć teren przed działaniami, które mogłyby doprowadzić do jego trwałej degradacji, niszczenia szaty roślinnej lub pogorszenia warunków bytowania chronionych zwierząt. Zapewnienie skutecznej ochrony torfowiska i zbiornika wodnego wymaga także zachowania dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów w najbliższym sąsiedztwie, tj. gospodarki pastwiskowej.

Pomniki przyrody

W gminie Sulęczyño za pomniki przyrody uznano dotychczas 4 obiekty. Są to pojedyncze drzewa, grupy drzew i grupa głazów

Pomniki przyrody w gminie Sulęczyño; Źródło: Rejestr pomników przyrody województwa pomorskiego.

Nr rejestru	Rodzaj	gatunek	obwód	Położenie	Podstawa prawna
20	grupa głazów	Grupa głazów narzutowych (3 sztuki) -nasypy kamienne w formie	10,20	1 km na zachód od Mściszewic	Orzeczenie nr 20 WRN w Gdańsku z dnia 24.01.1955 r.

		koła			
726	grupa drzew	Klon zwyczajny (2 sztuki)	2,33 2,35	Sulęczyno, na cmentarzu	Zarządzenie Woj. Gdańskiego nr 11/89 z dnia 29.03.1989 r.
727	drzewo	Buk zwyczajny	2,85	Sulęczyno, przy plebanii	Zarządzenie Woj. Gdańskiego nr 11/89 z dnia 29.03.1989 r.
728	drzewo	Klon zwyczajny	2,75	Sulęczyno, przy byłym cmentarzu	Zarządzenie Woj. Gdańskiego nr 11/89 z dnia 29.03.1989 r.

Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt i grzybów

Wykaz stwierdzonych w gm. Sulęczyno stanowisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów zawiera „Inwentaryzacja przyrodnicza...” (Mieńko i in. 1997). Do najciekawszych obiektów należy rezerwat archeologiczny koło wsi Węsiory (cmentarzysko kurhanowe z przełomu epoki brązu i żelaza z grobami skrzynkowymi i kurhanowymi oraz kręgami kamiennymi z poł. I-II w. n.e.) z licznymi stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków porostów (w terenie liczne tablice informacyjne na ten temat).

Dużą wartość dla ochrony gatunkowej roślin wodnych mają jeziora lobeliowe: Stacinko (pow. 15 ha), Okno (15 ha), Chojnickie (15 ha), Warleńskie (12,5 ha), Moczydło (12,5 ha), Skarszyno (7,5 ha), Święte (4,9 ha) i Głębokie (proponowane do objęcia terytorialnymi formami ochrony przyrody).

Otulina Kaszubskiego Parku Krajobrazowego

Kaszubski Park Krajobrazowy został utworzony w 1983 r. w celu ochrony walorów przyrodniczych, dziedzictwa kulturowego i unikalnego krajobrazu centralnej części Pojezierza Kaszubskiego. Dla ochrony środowiska Kaszubskiego Parku Krajobrazowego przed negatywnymi wpływami otoczenia ustanowiono otulinę parku o powierzchni 32 494 ha. Podstawą funkcjonowania otuliny jest aktualnie Rozporządzenie Wojewody Pomorskiego Nr 54/06 z dnia 15 maja 2006 r. w sprawie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 58, poz. 1191).

Otulina KPK obejmuje niewielki, północno-wschodni skraj gminy Sulęczyno, w rejonie Golicy.

Ustawa Prawo Wodne

Zagrożenie powodzią

W granicach gminy Sulęczyno występują obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, wyznaczone w opracowaniu „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla obszarów nieobwałowanych rzeki Słupi i jej głównych dopływów” (2004).

Zgodnie z ustawą „Prawo wodne” z dnia 18 lipca 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późniejszymi zmianami):

2. Na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą utrudnić ochronę przed powodzią, w szczególności:
 - 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych,
 - 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk,
 - 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą.

3. Jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, na obszarach, o których mowa w ust. 1:
- 1) zwolnić od zakazów określonych w ust. 2,
 - 2) wskazać sposób uprawy i zagospodarowania gruntów oraz rodzaje upraw wynikające z wymagań ochrony przed powodzią,
 - 3) nakazać usunięcie drzew lub krzewów.

Ponadto, zgodnie z art. 40 ww. ustawy, na obszarach bezpośredniego zagrożenia powodzią zabrania się lokalizowania inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Dopuszcza się odstępstwo od ww. zakazów pod warunkiem uzyskania zgody, w drodze decyzji, dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Strefy ochronne ujęć wody pitnej

Dla ujęć wody podziemnej, dla których ustanowiono tereny ochrony bezpośredniej obowiązują zasady gospodarowania określone w decyzjach o ich ustanowieniu lub w pozwoleniach wodno-prawnych. W związku z wygradzeniem terenów stref ochrony bezpośredniej, zostały one jednocześnie wyłączone z bezpośredniego oddziaływania nie związanego z "ujmowaniem wody pracą urządzeń ściśle z tym związanych". W obrębie terenów ochrony bezpośredniej zabronione jest:

- odprowadzanie wód opadowych w taki sposób, aby nie mogły one przedostać się do urządzeń służących do poboru wody;
- zagospodarowanie terenu zielenią;
- szczelne odprowadzenie ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy urządzeniach służących do poboru wody;
- ograniczenie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób nie zatrudnionych stale przy urządzeniach służących do poboru wody.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

W południowo-zachodniej części gminy ma swój zasięg Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) nr 117 „Bytów”. Dla zbiornika sporządzono dokumentację hydrogeologiczną, która została przyjęta przez Ministra Środowiska decyzją DG/kdh/489-6417a/2003.

Zgodnie z art. 59. Ustawy Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. Nr 115, poz. 1229, z późn. zm.):

Art. 59

1. *Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, zwane dalej „obszarami ochronnymi”, stanowią obszary, na których obowiązują zakazy, nakazy oraz ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów lub korzystania z wody w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją.*
2. *Na obszarach ochronnych można zabronić wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.*

Art. 60. Obszar ochronny ustanawia, w drodze rozporządzenia, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej, na podstawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, wskazując zakazy, nakazy lub ograniczenia oraz obszary, na których obowiązują, stosownie do przepisów art. 59.

Gmina Sulęcyno znajduje się w zasięgu strefy jakości wód IIC (wody zawierające ponadnormatywne ilości żelaza i/lub manganu uwarunkowane czynnikami przyrodniczymi, wymagające prostego uzdatniania, na gruntach leśnych – wg „Dokumentacji hydrogeologicznej ...” (2002) w tej strefie zalecane jest:

- zachowanie przeznaczenia gruntów, w przypadku przeznaczenia gruntów leśnych na inne cele, wykonanie oceny wpływu na środowisko gruntowo-wodne wraz z prognozą zagrożenia dla jakości wód podziemnych;
- ewentualne wykorzystanie środków chemicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Obszar ochronny i przedstawione zasady gospodarowania w jego granicach nie zostały dotychczas zatwierdzone przez Dyrektora RZGW w Gdańsku.

Ustawa o lasach

Zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 45, poz. 435 z późn. zm):

Art. 15.

Za lasy szczególnie chronione, zwane dalej "lasami ochronnymi", mogą być uznane lasy, które:

- 1) *chronią glebę przed zmywaniem lub wyjąłowieniem, powstrzymują usuwanie się ziemi, obrywanie się skał lub lawin,*
- 2) *chronią zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, regulują stosunki hydrologiczne w zlewni oraz na obszarach wododziałów,*
- 3) *ograniczają powstawanie lub rozprzestrzenianie się lotnych piasków,*
- 4) *są trwale uszkodzone na skutek działalności przemysłu,*
- 5) *stanowią drzewostany nasienne lub ostoje zwierząt i stanowiska roślin podlegających ochronie gatunkowej,*
- 6) *mają szczególne znaczenie przyrodniczo-naukowe lub dla obronności i bezpieczeństwa Państwa,*
- 7) *są położone:*
 - a) *w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców,*
 - b) *w strefach ochronnych uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej w rozumieniu ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. Nr 167, poz. 1399),*
 - c) *w strefie górnej granicy lasów.*

Art. 16.

1. *Minister właściwy do spraw środowiska, w drodze decyzji, uznaje las za ochronny lub pozbawia go tego charakteru, na wniosek Dyrektora Generalnego, zaopiniowany przez radę gminy – w odniesieniu do lasów stanowiących własność Skarbu Państwa.*
 - 1a. *Starosta, po uzgodnieniu z właścicielem lasu i po zasięgnięciu opinii rady gminy, w drodze decyzji, uznaje las za ochronny lub pozbawia go tego charakteru - w odniesieniu do pozostałych lasów.*
2. *Rada gminy powinna wyrazić opinię w ciągu dwóch miesięcy od dnia otrzymania wystąpienia o jej wyrażenie. W razie upływu tego terminu uważa się, że rada gminy nie zgłasza zastrzeżeń.*

Art. 17.

Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowe zasady prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

Lasy Skarbu Państwa w gminie Sulęcyno należą do Nadleśnictwa Lipusz, dla którego obowiązuje „Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa Lipusz na lata 2009-2018”. Część lasów uznana została za ochronne (wodochronne) decyzją MOŚZNiL Nr 1/99 z dnia 4 stycznia 1999 r.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych

Zasoby leśne

Zgodnie z Ustawą z dnia 03 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity z 2004 r. Dz. U. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.), przeznaczenie na cele nieleśne:

- gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody Ministra Środowiska ;

- pozostałych gruntów leśnych wymaga uzyskania zgody marszałka województwa wyrażonej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.

Zasoby glebowe

Zgodnie z Ustawą z dnia 03 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity z 2004 r. Dz. U. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm. - od 01.01.2009 r. obowiązuje Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych - Dz. U. z 2008 r. Nr 237, poz. 1657) przeznaczenie na cele nierolnicze:

Art. 7.

1. Przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne wymagające zgody, o której mowa w ust. 2, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzanym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2. Przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne:

- 1) gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I-III, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 0,5 ha – wymaga uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej [obecnie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi];
- 2) gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa – wymaga uzyskania zgody Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa [obecnie Ministra Środowiska] lub upoważnionej przez niego osoby;
- 3) skreślony,
- 4) skreślony,
- 5) pozostałych gruntów leśnych

wymaga uzyskania zgody marszałka województwa wyrażonej po uzyskaniu opinii izby rolniczej.”

Ustawa Prawo geologiczne i górnicze

Złoża kruszywa naturalnego (piaski i żwiry): Bukowa Góra I i II, Mściszewice i Mściszewice II oraz Węsiory posiadają wyznaczone w koncesjach obszary i tereny górnicze Według „Prawa geologicznego” (...) obszarem górniczym jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny objętej koncesją, zaś (...) terenem górniczym jest przestrzeń objęta przewidywanymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego.

Według Art. 53 pkt. 1, 2 i 3 „Prawa geologicznego” (...) dla terenu górniczego sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który powinien zapewniać integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu:

- wykonania uprawnień określonych w koncesji;
- zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
- ochrony środowiska, w tym obiektów budowlanych.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego może w szczególności wyznaczać filar ochronny, w granicach którego, ze względu na ochronę oznaczonych dóbr, wydobywanie kopaliny nie może być prowadzone albo może być dozwolone tylko w sposób zapewniający ochronę tych dóbr.

Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Do rejestru zabytków województwa pomorskiego wpisane są:

- obiekty zabytkowe: Borek Kamienny – dom z 2 połowy XIX w., mieszkalny i gospodarczy w zagrodzie nr 10, nr rejestru A – 1025, decyzja z dnia 15.02.1988 r. oraz dom mieszkalny Borek Kamienny 14: wpis do rejestru nr A-1024 z dn. 15.02.1988r.
- stanowiska archeologiczne umieszczone w poniższej tabeli

Lp	Miejscowość	Charakter obiektu	Chronologia	Nr decyzji
1	Podjazy	grodzisko	wczesne średniowie- cze	10/Archeol. z dnia 11.11.1947
2	Mściszewice	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	403/Archeol. z dnia 22.03.1985
3	Mściszewice	cmentarzysko kurhanowe	epoka brązu	160/Archeol. z dnia 21.11.1971
4	Węsiory	cmentarzysko kurhanowe i z kręgami kamiennymi	okres wpływów rzymskich	6/Archeol. z dnia 05.09.1947
5	Węsiory	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	234/Archeol. z dnia 06.12.1972
6	Żakowo	cmentarzysko płaskie	wczesna epoka żelaza	433/Archeol. z dnia 18.12.1987

3.10. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych

Zagrożenie osuwaniem się mas ziemnych.

Generowanie ruchów masowych uzależnione jest od wielu warunków, jak kąt nachylenia terenu, budowa geologiczna, pokrycie terenu, warunki klimatyczne oraz występowanie zjawisk morfogenetycznych. W przypadku terenów o predyspozycjach do powstawania ruchów masowych, nawet niewielka ingerencja antropogeniczna może doprowadzić do zachwiania stabilności i uruchomienia stoku.

Zgodnie z literaturą przedmiotu, słabe ruchy masowe (soliflukcja³) mogą pojawiać się już przy kącie nachylenia 2-7⁰, przy 7-15⁰ może wystąpić silne splezywanie i soliflukcja oraz osuwanie. Przy kącie nachylenia terenu 15-35⁰ możliwe jest silne osuwanie gruntu. Za osuwiskotwórcze uznaje się generalnie nachylenie terenu 15-35⁰. Powyżej 35⁰ występuje zjawisko odpadania i obrywania mas skalnych i zwietrzliny.

Zagrożenie morfodynamiczne na obszarze gminy ma znaczenie lokalne i głównie potencjalne. Na terenie gminy Sulęcyno nie występują zarejestrowane tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

3.11. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

Złóża kopalin

Zestawienie złóż o zasobach udokumentowanych i zarejestrowanych na terenie gminy Sulęcyno zawiera poniższa tabela

³ Proces pełznięcia pokrywy zwietrzelinowej, nasiąkniętej wodą według Klimaszewskiego 1978

Nr na mapie	Nazwa złoża Miejscowość	Rodzaj kopaliny	Charakterystyka złoża		uwagi	
			wielkość zasobów w tys. t			
			geologiczne bilansowe	przemysłowe		
I	Bukowa Góra I	kruszywa naturalne	106,9	-	Koncesja Starosty powiatowego w Kartuzach ważna do 31.12.2017 r.	
II	Bukowa Góra II	kruszywa naturalne	107,5	-	Koncesja Starosty powiatowego w Kartuzach ważna do 31.12.2018 r.	
III	Mściszewice	kruszywa naturalne	202,0	-	Koncesja Starosty powiatowego w Kartuzach ważna do 31.12.2018 r.	
IV	Mściszewice II	kruszywa naturalne	195,4	-	Koncesja Starosty powiatowego w Kartuzach ważna do 31.12.2018 r.	
V	Węsiory	kruszywa naturalne	1.116,69	-	Koncesja Marszałka Województwa Pomorskiego ważna do 31.12.14r.	
VI	Sulęczyno	kruszywa naturalne	1.052	-	złoże zaniechane	położenie częściowo na terenie leśnym, w granicach Gowidlińskiego OCHK; częściowo tereny zainwestowania przemysłowego (tartak)
VII	Sulęczyno	kruszywa naturalne	1.759	-	złoże o zasobach rozpoznanych wstępnie (kategoria C ₂)	

Zróżdła:

- archiwum Geologa Wojewódzkiego w Gdańsku w Gdańsku i Starostwa Powiatowego w kartuzach, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa (www.pgi.gov.pl);
- Bilans zasobów kopaliny i wód podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa (www.pgi.gov.pl) – stan na 31.12.2007 r.

Zasoby wód podziemnych

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Duży jest potencjał wodny gminy w zakresie wód podziemnych. Wpływają na to zasoby wód czwartorzędowych, eksploatowane w ujęciach na terenie gminy, a także położenie gminy częściowo w obrębie zbiornika wód, zaliczonego do głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce GZWP nr 117 „Bytów”. „Dokumentacja hydrogeologiczna...” (2002) przyjęta przez Ministra Środowiska decyzją DG/kdh/489-6417a/2003.zawiera weryfikację granic zbiornika GZWP nr 117 (w tym na terenie gminy Sulęczyno) i propozycje jego ochrony.

Powierzchnia zbiornika wynosi 514 km² a jego proponowanego obszaru ochronnego 754 km². Zasoby wód podziemnych określone w „Dokumentacji hydrogeologicznej ...” (2002) wynoszą:

- odnawialne – 191.000 m³/d,
- dyspozycyjne – 140.000 m³/d.

W obrębie zbiornika zatwierdzono zasoby eksploatacyjne w wysokości 5984 m³/h dla 120 ujęć wód podziemnych.

Ujęcia wód podziemnych

Przedstawiono szczegółowo w rozdziale 3.1.

3.12. Występowanie terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych

Złoża kruszywa naturalnego (piaski i żwiry): Bukowa Góra I i II, Mściszewice i Mściszewice II oraz Węsiory posiadają wyznaczone w koncesjach obszary i tereny górnicze. Obszary te wskazano na załączniku graficznym „Uwarunkowania synteza” 1:10000.

3.13. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami

Drogi

Drogi wojewódzkie

Przez teren gminy Sulęczyno przebiegają:

- Droga Wojewódzka Nr 228 (Bytów – Kartuzy), klasa techniczna – droga zbiorcza; droga ta stanowi oś komunikacyjną gminy o przebiegu wschód – zachód, łączy ośrodki regionalne Kartuzy i Bytów z ośrodkiem gminnym Sulęczyno.
- Droga Wojewódzka Nr 214 (Łeba – Lębork – Sierakowice – Puzdrowo – Kościerzyna – dr. wojew. (Warlubie), klasa (postulowana) – droga główna

Drogi powiatowe

W gminie występują następujące drogi powiatowe:

- D.P. Nr 10239 Gowidlino – Sulęczyno klasy: droga zbiorcza
- D.P. Nr 10240 Kołodzieje – Sulęczyno klasy: droga lokalna
- D.P. Nr 10241 Tuchlino – Sulęczyno klasy: droga zbiorcza
- D.P. Nr 10310 Sulęczyno – Lipusz klasy: droga lokalna

Powyższe drogi zbiegają się promieniście w Sulęczyne.

- D.P. Nr 10311 Węsiory – Gostomie – Kościerzyna) klasy: droga lokalna,

Drogi gminne

Drogi gminne są w klasie dróg dojazdowych, wyjątkowo dróg lokalnych.

Na podstawie: Wykazu dróg gminnych gminy Sulęczyno, wg Rozporządzenia Nr 3/96 Wojewody Gdańskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Gdańskiego z dnia 20 czerwca 1996), oraz na podstawie „Wykazu dróg gminnych Urzędu Gminy Sulęczyno”, na etapie sporządzania dotychczasowego studium (2002r.) przyjęto numerację dróg gminnych. Wykaz dróg gminnych przedstawia poniższa tabela.

nr drogi w studium	nazwa drogi (trasa)	nr drogi wg Dz. Urzęd. Woj. Gd.	nr drogi wg spisu dr gminnych
1	(Sulęczyno) DW228 – Kłodno – gr gm. (Grabowo)	28	30
2	Kłodno – gr gm (Sielczno)	32	34
3	(Grabowo) gr gm – Zdunowice Małe	33	35
4	Nowy Dwór – Nowe Pole – Sucha	3	3+19
5	(Sulęczyno) DW228 – Sucha	-	45

*Przedsiębiorstwo Projektowo-Realizacyjne "DOM" Sp. z o.o.
Starogard Gdański*

6	Zagóry – Sucha – Kołodzieje	5	5
7	Kistowo – Kołodzieje	17	17
8	(Chośnica) gr gm – Kistówko – Kistowo – Amalka – Gliniewo – Mściszewice	8	8
9	DP10239 – Żakowo – DP10241	9	9
10	Kistowo – Kistówko – Kistówko Wyb. - Chojna	10	10
11	Kołodzieje – Kistówko	-	44
12	Kistówko – DP10239 (Wydmuchowo)	-	42
13	Bielawki – Wydmuchowo – gr gm (Borowy Las)	11	11
14	Chojna – gr gm (Borowy Las)	-	27
15	Borek – gr gm (Borowy Las)	-	41
16	Sulęczyno – do DW228	-	29
17	(Sulęczyno) DP10241 – Żakowo	-	32
18	Żakowo – Bielawki – Borek	12	12
19	(Sulęczyno) DW228 – Bukowa Góra – DG23	6	6
20	Bukowa Góra – Mściszewice	-	38
21	Bukowa Góra – Augustowo – Amalka	6	39
22	Augustowo – Mściszewice	-	40
23	(Sulecki Borek) od DW228 – Mściszewice	7	7
24	Węsiory – Mściszewice	31?	-
25	Węsiory – gr gm (Klukowa Huta) gr gm – Sierzawa – Końska Głowa – gr gm (Kujaty)	-	20
26	Podjazy – Widna Góra Wyb – gr gm (Gowidlino)	13	13
27	Podjazy – Widna Góra – gr gm (Rębienica)	16	16
28	Mściszewice – Skoczów – DP10241	14	14
29	Końska Głowa – Bębny – Pucku – Golica	15	15
30	Mściszewice – gr gm (Dąbrowa)	?	?
31	Sulęczyno – Ostrowite – gr gm (Gostomie)	26	26
32	Węsiory – Węsiory Wyb (jez Duży Guścierz) – Sulęczyno	1	1
33	Od DW228- Sulecki Borek – gr gm (Niesiołowice)	4	4
34	Węsiory – Ostrowite – Zdunowice Małe	?	?
35	(Sulęczyno) DP10310 – Zdunowice Duże – DG 037 (Ogonki)	-	46
36	(Sulęczyno) DP10310 – Ostrowite – gr gm (Niesiołowice)	-	28
37	Zdunowice Małe – Ogonki	2	2
38	Ogónki – gr gm (Gostomko)	-	25
39	(Węsiory) DP10311 – gr gm (Czysta Woda)	-	18
40	(Węsiory) DP10311 – Czarlino	-	36
41	(Węsiory) DP10311 – Czarlino – Borowiec – gr gm (Gapowo)	22	22
42	(Klukowa Huta) DW214 – Borowiec – Czarlino – do DG039 (Niesiołowice)	-	24
43	(Węsiory) DW228 – Borowiec	-	-
44	(Węsiory) DW228 – Borowiec – granica gminy (Stężycka Huta)	-	23

Ocena stanu dróg

Droga wojewódzka nr 228 na licznych odcinkach nie odpowiada parametrom klasy zbiorczej. Również przekrój poprzeczny z istniejącym zadrzewieniem nie umożliwia wykorzystania poboczy dla drogi (ścieżki) rowerowej. Przebieg drogi przez tereny

zabudowane wsi pozbawione są elementów technicznych poprawiających bezpieczeństwo (azyle dla pieszych, skrzyżowania w formie skanalizowanej, małe ronda). Wysoka klasa drogi wojewódzkiej nr 214 wynika z roli jaką pełni ta droga w skali województwa (skrót dla ruchu turystycznego z głębi Polski nad wybrzeże środkowe). Droga ta bierze udział w obsłudze północno – wschodniego fragmentu gminy. Droga ta jest sukcesywnie remontowana i na odcinku północnym w województwie (do Klukowej Huty) jest już wyremontowana (nie jest to docelowe urządzenie drogi, lecz wyłącznie remont bieżący nawierzchni), odcinek przebiegający przez gminę Sulęczyńsko nie jest zmodernizowany i wymaga pilnej poprawy stanu technicznego. Momentem krytycznym jest przejazd przez wieś Mściszewice, gdzie rozważana była do tej pory (w dotychczasowym studium gminy 2002r.) budowa obwodnicy miejscowości. W sporządzanym obecnie planie zagospodarowania przestrzennego województwa (2009) nie przewiduje się budowy obejścia drogowego miejscowości Mściszewice. Zasadnym jest jednak utrzymanie rezerwacji terenu pod to rozwiązanie drogowe, przynajmniej dla celów lokalnych w związku z planowanym rozwojem przestrzennym miejscowości Mściszewice oraz jako odciążenie komunikacyjne centrum wsi.

Parametry techniczne dróg powiatowych odpowiadające przypisanym klasom dróg są dotrzymywane tylko na nielicznych odcinkach i przekrojach. Uzyskanie pełnych parametrów niejednokrotnie wymagać będzie poszerzenia lub korekty istniejących pasów drogowych. Uporządkowania wymagają przede wszystkim odcinki dróg prowadzone przez teren zabudowy. Dotyczy to bezpieczeństwa ruchu pieszego jak i organizacji skrzyżowań.

Część dróg gminnych jest nieutwardzonych i wymagają poprawy stanu technicznego.

Trasy rowerowe

Przez obszar gminy przebiega planowana międzyregionalna trasa rowerowa:

- nr 11⁴ Międzyregionalna Trasa Tysiąca Jezior: Miastko – Bytów – Sulęczyńsko – Kościerzyna – Skórcz – Gniew – Kwidzyn – Prabuty – w kierunku Ławy,

Szlaki turystyczne⁵

Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna brzegiem jez. Węgorzyno

Początek i koniec ścieżki znajduje się na parkingu przy ul. Sosnowej, nieopodal leśniczówki Sulęczyńsko. Stąd trasa wiedzie nad jezioro Węgorzyno. Nad jeziorem ścieżką w prawo dojść można do ośrodka Leśny Dwór i wiaty kominkowej. My udajemy się w lewo i trawersem wchodzimy na wzgórze, gdzie znajduje się punkt widokowy na jezioro Węgorzyno. Stąd zejść można na usytuowane nad brzegiem jeziora gminne kąpielisko. Ścieżka dalej biegnie przez mieszany las aż do niewielkiego cypla wchodzącego w jezioro. Tu znajduje się drewniany pomost umożliwiający obserwację tafli jeziora i ptaków wodnych. Stąd ścieżka biegnie dalej wzdłuż wschodniego brzegu jeziora do jego południowego krańca i szosy Bytów-Kartuzy. Przy punkcie 13 ścieżka zawraca w stronę wsi i wspina się na nadjeziorne wzgórze. Przy punkcie nr 14 ścieżka wychodzi z lasu. Z punktu 14 do końca trasy

⁴ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego (2002)

⁵ źródło Internet: Pomorska Sieć informacji Regionalnej

ścieżka wiedzie skrajem lasu i kończy się przy leśniczówce i parkingu na ul. Sosnowej.

Punkty dydaktyczne na trasie:

1. Las bez końca
2. Ptaki naszych lasów
3. Daglezja zielona – aleja
4. Ptaki jeziora
5. Punkt widokowy
6. Co zagraża naszym lasom?
7. Buk Zwyczajny
8. Nasiennictwo i selekcja
9. Siedliska leśne
10. Flora i fauna jeziora
11. Naturalne odnowienia lasu
12. Rośliny runa
13. Ochrona gatunkowa roślin
14. Nasi sprzymierzeńcy
15. Zwierzyna
16. Ochrona lasu.

Szlaki kajakowe

Szlak Słupi to nadzwyczaj urokliwy szlak dla doświadczonych kajakarzy.

Jego długość wynosi 124 km, a na jego przepłynięcie, od Jeziora Gowidlińskiego, potrzeba 7 - 8 dni. Spływ można rozpocząć również na Jeziorze Tuchlińskim, koło wsi Tuchlino i płynąć przez połączone Słupią jeziora: Pręgożyno, Skrzynka i Trzebocińskie do Jeziora Gowidlińskiego. Na jego południowym krańcu wpływa się do Słupi, przepływa jezioro Węgorzyno i osiąga obszar Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi". Tutaj rozpoczyna się najciekawszy odcinek spływu. Dla większych grup organizowane są spływy do zaporowego jeziora Krzynia. Na rzece znajduje się kilka zakładów energetycznych, które zmuszają do przenoszenia kajaków.

Szlaki piesze

Znakowany szlak pieszy (zielony) – **Szlak Kręgów Kamiennych** (Sierakowice - Czarna Woda) – długość 92,6 km, na terenie gminy Sulęcyno przebiega przez Tuchlino-Podjazdy-Mściszewice-Węsiory-Niesiołowice; trzeci pod względem długości szlak regionu gdańskiego prowadzący niemal w całości na Ziemi Kaszubskiej, przez wschodnią część Pojezierza Kaszubskiego, Równinę Charzykowską i zakończy swój bieg w Borach Tucholskich. Główną atrakcją szlaku są dwa najbardziej znane na Pomorzu Gdańskim stanowiska kręgów kamiennych: w Węsiorach i Odrach.

Koleje

Na obszarze gminy nie ma linii kolejowych

Komunikacja zbiorowa PKS

Obszar gminy pod kątem komunikacji autobusowej obsługiwany jest przez Przedsiębiorstwo PKS Bytów, PKS Gdańsk i PKS Wejherowo.

Przystanki autobusowe w większości przypadków zlokalizowane są bezpośrednio przy jezdni, bez zatoki autobusowej. Większość posiada wiatę dla oczekujących oraz zaopatrzone jest w rozkłady jazdy. Poziom obsługi mieszkańców w zakresie komunikacji zbiorowej jest niewystarczający.

Infrastruktura techniczna – zaopatrzenie w wodę

- Stan zatwierdzonych zasobów na wszystkich istniejących ujęciach wody znacznie przekracza bieżące zapotrzebowanie.
- Ujęcie wody w Widnej Górze wymaga budowy drugiej studni (awaryjnej).
- Koszty eksploatacji ujęć w Bukowej Górze i Żakowie w przeliczeniu na 1 użytkownika są bardzo wysokie. Należałoby rozważyć docelową likwidację tych ujęć i włączenie wodociągów w obrębie tych miejscowości do układu wodociągowego w Sulęczynie lub innej sąsiedniej miejscowości.
- Pilna potrzeba modernizacji stacji uzdatniania w Sulęczynie, Mściszewicach i Węsiarach.
- Realizacje projektów wykonawczych na rozbudowę stacji wodociągowej w Widnej Górze
- Realizacje wodociągów wg istniejących projektów wykonawczych

Infrastruktura techniczna – stan uporządkowania gospodarki ściekowej

Najpilniejsze zadania w zakresie odprowadzania ścieków to:

- rozbudowa oczyszczalni ścieków w Sulęczynie wg projektu budowlanego,
- budowa k.s. w m. Borek, Bielawki, Kistowo, Żakowo wg projektu budowlanego,
- budowa k.s. w m. Widna Góra, Podjazzy, Amalka wg projektu budowlanego,
- budowa k.s. w m. Kłodno i nad jez. Mausz wg projektu budowlanego.

3.14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

W zakresie zadań samorządu województwa gmina Sulęcyno została wpisana w dokumencie przyjętym przez Sejmik Województwa Pomorskiego w programie operacyjnym rozwoju regionalnego województwa pomorskiego na lata 2001-2002:

- Priorytet III – rozbudowa i modernizacja struktury wzmacniającej konkurencyjność o spójność Pomorza, działanie 5 – Przebudowa drogi wojewódzkiej DW 214 Łeba-Warlubie,
- Priorytet IV – poprawa infrastruktury obszarów wiejskich województwa pomorskiego, w tym działanie 1 – realizacja inwestycji poprawiających stan środowiska i bezpieczeństwa przeciwpowodziowego oraz działanie 2 – wdrożenie programu odnowy wsi pomorskiej.

Gmina nie znajduje się w obrębie planowanych ponadlokalnych celach publicznych w zakresie zadań rządowych.